

PROPOSTA PEDAGÒGICA

IES MARÍA MOLINER PORT DE SAGUNT

DEPARTAMENT DE VALENCIÀ [CURS 2024-2025]

MEMBRES DEL DEPARTAMENT

Adrià González Romero
Sònia Malonda Sinarcas
Ramon Peris Puchau
Antoni Rovira González

ÍNDIX

ÍNDIX	2
PROGRAMACIÓ D'ESO	6
1. INTRODUCCIÓ	6
1.1. Justificació de la programació	7
1.2. Contextualització	8
2. OBJECTIUS de l'educació secundària	8
3. PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU	9
4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES	12
Multilingüisme i interculturalitat (CE1)	13
Comprensió oral i multimodal (CE2)	13
Comprensió escrita i multimodal (CE3)	13
Expressió oral (CE4)	13
Expressió escrita i multimodal (CE5)	13
Interacció oral, escrita i multimodal (CE6)	13
Mediació oral, escrita i multimodal (CE7)	13
Lectura autònoma (CE8)	13
Competència literària (CE9)	13
4.1 Connexions entre les competències específiques de l'àrea i matèria	14
4.2 Connexions amb competències específiques d'altres àrees	14
4.3 Connexions amb les competències clau	15
4.3.1 Primer d'ESO	15
4.3.2 Segon d'ESO	16
4.3.3 Tercer d'ESO	17
4.3.4 Quart d'ESO	19
5. SABERS BÀSICS	20
5.1 Primer cicle d'ESO	20
5.2 Segon cicle d'ESO	25
6. Unitats didàctiques i situacions d'aprenentatge	29
6.1 Estructura de les situacions d'aprenentatge	30
Què en saps?	30
En parlem?	30
La cuina de l'escriptura	30

Tarannà	30
De lletra	31
Literatura	31
Lèxic	31
El club dels projectes	31
7. Avaluació	31
7.1. Criteris d'avaluació	32
7.1.1 Primer cicle d'ESO	32
7.1.2 Segon cicle d'ESO	36
7.2. Instruments d'avaluació	40
7.3. Tipus d'avaluació	40
7.4 Criteris de qualificació	41
7.5 Activitats de reforç i d'ampliació	43
7.6 Criteris de recuperació de pendents	44
8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa (nivell III i IV)	44
8.1 Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat nouvingut	44
8.2 Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat ACI i ACIS	46
9. Elements transversals	47
9.1 Foment de la lectura	47
9.1.1 Projectes de lectura	48
9.1.2 Projecte de ràdio «Contracorrent ràdio»	49
9.3 Emprenedoria	50
9.4 Educació cívica i constitucional	50
10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit	51
10.1 Propostes de millora	51
10.2 Indicadors d'èxit de l'avaluació docent	51
11. METODOLOGIA	52
11.1. Metodologia general i específica de la matèria	52
11.2. Recursos didàctics i organitzatius	53
11.2.1 Llibres de text	53
11.2.2 Recursos didàctics	53
11.3 Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge	54
11.4 Activitats complementàries i extraescolars	55

PROGRAMACIÓ DE BATXILLERAT	56
1. Introducció	56
1.1 Justificació de la programació	56
1.2 Contextualització	57
2. Objectius	57
3. Competències clau i competències específiques	58
3.1 Competències clau	58
3.2. Competències específiques	61
Multilingüisme i interculturalitat (CE1)	61
Comunicació ètica (CE2)	62
Comprensió oral i multimodal (CE3)	62
Comprensió escrita i multimodal (CE4)	62
Expressió oral (CE5)	62
Expressió escrita i multimodal (CE6)	62
Interacció oral, escrita i multimodal (CE7)	62
Mediació oral, escrita i multimodal (CE8)	62
Gestió de la informació (CE9)	62
Lectura autònoma (CE10)	62
Competència literària (CE11)	62
Reflexió i consciència lingüística (CE12)	63
3.2.1 Connexions entre les competències específiques de l'àrea i matèria	63
3.2.2 Connexions amb competències específiques d'altres àrees	63
3.2.3 Connexions amb les competències clau	64
1r de Batxillerat	64
2n de Batxillerat	65
5. Unitats didàctiques	66
5.1 Distribució temporal de les unitats didàctiques	66
6. Metodologia. Orientacions didàctiques	66
6.1. Metodologia general i específica de l'àrea o matèria	66
6.2 Recursos didàctics i organitzatius	67
6.2.1 Llibres de text	67
6.2.2 Recursos didàctics	67
6.3 Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge	67
6.4 Activitats complementàries i extraescolars	68

7.	L'avaluació	69
7.1.	Criteris d'avaluació	69
7.1.2	Primer curs de Batxillerat	70
7.1.3	Segon curs de Batxillerat	73
7.2.	Instruments d'avaluació	75
7.3.	Tipus d'avaluació	76
7.4.	Criteris de qualificació	77
	Altres criteris de qualificació:	78
7.5	Criteris de reforç i d'ampliació	79
7.6	Criteris de recuperació de pendants	79
8.	Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa (nivell III i IV)	79
9.	Elements transversals	80
9.1	Foment de la lectura	80
9.1.1	Primer curs de Batxillerat	81
9.1.2	Segon curs de Batxillerat	82
9.2	Comunicació audiovisual i TIC	82
9.3	Emprenedoria	83
9.4	Educació cívica i constitucional	84
10.	Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit	84
10.1	Propostes de millora	84
10.2	Indicadors d'èxit de l'avaluació docent	85
ANNEX: TALLER DE REFORÇ		86
1.	Mesures de suport lingüístic	86
2.	El material didàctic:	86
3.	Tractament de la diversitat:	87
4.	Objectius:	87
5.	Sabers bàsics:	87
6.	Avaluació:	88
	Criteris de qualificació:	89

PROGRAMACIÓ D'ESO

1. INTRODUCCIÓ

La Programació Didàctica de l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura per a l'Educació Secundària està fonamentada en el DECRET 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria. i en el DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat. També té en compte els principis de La Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut, així com el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. També té en compte la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, en l'article 5, determina que, per a la consecució d'este objectiu primer, el Programa d'educació plurilingüe i intercultural assegura que, en acabar els ensenyaments obligatoris, l'alumnat haja assolit, com a mínim, les competències orals i escrites del Marc europeu comú de referència equivalent al B1 de valencià i castellà. A més, la Llei 4/2018, de 21 de febrer, amplia el ventall i pren en consideració, també, en els articles 1 i 3.4, les llengües no curriculars i de les minories lingüístiques de cada centre educatiu. A partir de tot això plantejarem una programació sota el paraigua del tractament integrat de llengües, amb metodologies actives (aprenentatge basat en projectes o en tasques, aprenentatge cooperatiu) i amb un enfocament comunicatiu. En definitiva, aquest departament s'até a tot el marc legal especificat a la RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2024-2025.

El Departament es compon de per docents que cobreixen 72 hores lectives:

PROF	E1	E2	E3	E4	B1	B2	TUT	CD	Altres
Adrià G	3	12					3		
Sònia M			9						9
Ramon P	9			9					
Antoni R					9	6	1	2	

L'Educació Secundària forma part de l'ensenyament bàsic. S'adreça a alumnes entre 12 i 16 anys. La finalitat de l'etapa és proporcionar a tot l'alumnat una educació que permeta afermar el seu desenvolupament personal i el seu propi benestar, adquirir les habilitats culturals bàsiques relatives a l'expressió i comprensió oral, la lectura, l'escriptura del valencià i el càlcul, així com desenvolupar les habilitats socials, els hàbits de treball i estudi, el sentit artístic, la creativitat i l'afectivitat. Per això mateix cal una interrelació de les competències i les intel·ligències múltiples per a oferir un programa ambiciós de desenvolupament integral de totes les capacitats del nostre alumnat.

També, tal com marca el currículum, impulsem cada vegada més la integració de les TIC mitjançant activitats TIC integrades en seqüències d'aprenentatge i interactives. Internet és una eina més de recerca, selecció i organització de la informació.

La realitat de les nostres aules mostra una gran diversitat de ritmes i d'estils d'aprenentatge. La nostra programació ofereix una gran varietat de recursos inclusius amb una especial sensibilitat per a atendre la diversitat, de manera que tots puguem desenvolupar-se de forma eficaç.

S'ha considerat la necessitat d'establir algunes vinculacions entre diversos elements prescriptius del currículum, les que són conseqüència, en primer lloc, de la seua anàlisi i reflexió i, després, les que tindran una repercussió immediata i directa en l'activitat educativa. En este darrer cas, es considera especialment important la interrelació entre els criteris d'avaluació de la matèria i les competències clau, així com la dels objectius de la matèria amb aquests mateixos criteris d'avaluació, ja que, així s'aconsegueix saber tant si l'alumne va assolint o no les competències clau que té associades amb la matèria com la forma en què l'aplicació d'uns criteris d'avaluació permet que l'alumne assolisca uns objectius que estan formulats en termes de capacitats, i que per la seua expressió tenen una relació estreta amb les competències clau.

1.1. JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

L'aprenentatge de l'àrea de Llengua i Literatura pretén que els alumnes progressen en el domini personal de quatre habilitats bàsiques i instrumentals de la llengua, ja adquirides en l'etapa anterior: escoltar, parlar, llegir i escriure, i també pretén assegurar dues funcions bàsiques: la comunicació i la representació. Gràcies al llenguatge, la representació que les persones ens fem del món pot ser socialment comunicada i compartida. Mitjançant les operacions cognitives s'organitza la informació que rebem de l'exterior, s'elaboren plans, es decideix..., per la qual cosa el llenguatge està vinculat estretament al pensament i al coneixement. Amb aquestes dues funcions podem regular i orientar tant el nostre comportament com el dels altres.

La finalitat fonamental de l'assignatura és que els alumnes enriqueixen el llenguatge, tant oral com escrit, en el doble procés de comprensió i d'expressió, i que avancen en l'educació literària. Alhora, s'ha de posar un especial interès en l'expressió escrita, el domini de la qual encara és limitat, i continuar la reflexió sistemàtica sobre la Llengua i la Literatura iniciada en l'etapa anterior. Només així assoliran determinades capacitats: Adequar el discurs als components del context de situació. Dotar de coherència i cohesió l'expressió. Enunciar textos amb correcció gramatical.

L'ús de la llengua és indispensable per a l'aprenentatge d'altres àrees, ja que actua com a mitjancer didàctic. Al seu torn, les altres àrees col·laboren en la utilització correcta del llenguatge com a instrument de coneixement i de representació. El desenvolupament de la comunicació lingüística, i no tan sols en aquesta àrea, afavorirà la comunicació entre tots els alumnes i n'actualitzarà totes les funcions i competències.

1.2. CONTEXTUALITZACIÓ

L'Institut d'Ensenyament Secundari "María Moliner" del Port de Sagunt acull alumnes majoritàriament castellanoparlants. Recordem que el Port de Sagunt és una localitat que des de la seua fundació a principis del segle XX ha tingut com a tret principal la indústria i la immigració obrera de zones no valencianoparlants.

Cal observar que ara la immigració és de procedències molt més diverses i que per tant s'ha de programar tenint en compte que un percentatge important de l'alumnat no té com a llengua primera ni el valencià ni el castellà.

Així doncs, serà fonamental a l'hora de confeccionar la nostra programació tenir en compte les particularitats lingüístiques pròpies, on el valencià és una llengua minoritzada entesa com a llengua acadèmica, però sí propra i coneguda encara que de forma passiva. Com a conseqüència, l'estudi del valencià s'ha d'inserir, inevitablement, en la frontissa d'aquesta doble categorització. L'alumnat és conscient de la realitat lingüística del seu territori. Són quasi una illa enmig d'una zona valencianoparlant. És per açò que seguirem fonamentalment els objectius proposats al Decret Curricular Base, però ens detindrem tot el que ens siga possible a atendre les dificultats que l'alumnat castellanoparlant presenta en la comunicació verbal i escrita d'una llengua que no parla i sent poc.

La nostra assignatura pot interactuar amb l'assignatura de llengua castellana i, igualment, pot interactuar amb les assignatures corresponents als diversos idiomes estrangers, especialment pel que fa a les estratègies i procediments didàctics. En aquest sentit, plantejarem activitats interdisciplinàries amb les assignatures de llengua castellana i idiomes estrangers en tots aquells programes que ho permeten.

2. OBJECTIUS DE L'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria, estableix que l'Educació Secundària Obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

- a) Assumir responsablement els seus deures, conèixer i exercir els seus drets en el respecte als altres, practicar la tolerància, la cooperació i la solidaritat entre les persones i grups, exercitar-se en el diàleg afermant els drets humans com a valors comuns d'una societat plural i preparar-se per a l'exercici de la ciutadania democràtica.
- b) Desenvolupar i consolidar hàbits de disciplina, estudi i treball individual i en equip com a condició necessària per a una realització eficaç de les tasques de l'aprenentatge i com a mitjà de desenvolupament personal.
- c) Valorar i respectar les diferències de gèneres i la igualtat de drets i oportunitats entre ells. Rebutjar els estereotips que suposen discriminació entre homes i dones.
- d) Enfortir les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb els altres, així com rebutjar la violència, els prejudicis de qualsevol tipus, els comportaments sexistes i resoldre pacíficament els conflictes.
- e) Desenvolupar destreses bàsiques en la utilització de les fonts d'informació per a, amb sentit crític, adquirir nous coneixements. Desenvolupar les competències tecnològiques

bàsiques i avançar en una reflexió ètica sobre el seu funcionament i utilització.

- f) Concebre el coneixement científic com un saber integrat, que s'estructura en diferents disciplines, així com conèixer i aplicar els mètodes per a identificar els problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència.
- g) Desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per a aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats.
- h) Comprendre i expressar amb correcció, oralment i per escrit, en les llengües oficials, el valencià, com a llengua pròpia, i el castellà, com a llengua cooficial, textos i missatges complexos, i iniciar-se en el coneixement, la lectura i l'estudi de la literatura.
- i) Comprendre i expressar-se en una o més llengües estrangeres de manera apropiada.
- j) Conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història pròpies i dels altres, incloses les llengües familiars, així com el patrimoni artístic i cultural, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat del món, que també s'ha de valorar i respectar.
- k) Conèixer i acceptar el funcionament del propi cos i el dels altres, respectar les diferències, afermar els hàbits de cura i salut corporals i incorporar l'educació física i la pràctica de l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Conèixer i valorar la dimensió humana de la sexualitat en tota la seua diversitat.
- l) Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals, i el medi ambient, contribuint a la seua conservació i millora.
- m) Apreciar la creació artística i comprendre el llenguatge de les diferents manifestacions artístiques, utilitzant diversos mitjans d'expressió i representació.
- n) Prendre consciència de les problemàtiques que té plantejades la humanitat i que es concreten en els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

3. PERFIL D'EIXIDA I COMPETÈNCIES CLAU

El Reial Decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes de l'Educació Secundària Obligatòria, defineix el **Perfil d'eixida** com a la ferramenta que identifica i concreta, en connexió amb els reptes del segle XXI, les competències clau que s'espera que l'alumnat desenvolupe en completar una determinada fase de l'itinerari formatiu. El perfil d'eixida es considera la matriu que cohesiona i cap on convergeixen els objectius de les diverses etapes que constitueixen l'ensenyament bàsic. S'han de tenir en compte, per tant, per a fonamentar les decisions curriculars, les estratègies i les orientacions metodològiques; l'aprenentatge permanent i el referent en l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat.

El Perfil d'eixida s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de

Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit l'ensenyament bàsic estiga capacitat per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.

Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat puga progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les **competències clau**.

De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:

CCL: competència en comunicació lingüística

CP: competència plurilingüe

CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia

CD: competència digital

CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CC: competència ciutadana CE: competència emprenedora

CCEC: competència en consciència i expressió culturals

Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les i concretar-les, el Reial Decret 217/2022 ha establert un conjunt de **descriptors operatius**, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.

Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

DESCRIPTORS OPERATIUS	
En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna...	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de manera oral, escrita, signada o multimodal, amb claredat i adequació a diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per a intercanviar informació i crear coneixement com per a construir vincles personals.	CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.
CCL2. Comprén, interpreta i valora textos orals, escrits, signats o multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu, amb acompanyament puntual, per a participar activament en contextos quotidians i per a construir coneixement.	CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.
CCL3. Localitza, selecciona i contrasta, amb el degut acompanyament, informació senzilla procedent de dues o més fonts, avaluant la seua fiabilitat i utilitat en funció dels objectius de lectura, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.
CCL4. Llig obres diverses adequades al seu progrés maduratiu, seleccionant aquelles que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; reconeix el patrimoni literari com a font de gaudi i aprenentatge individual i col·lectiu; i mobilitza la seua experiència personal i lectora per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària a partir de models senzills.	CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.
CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la gestió dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, detectant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.	CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

DESCRIPTORS OPERATIUS	
En completar l'Educació Primària, l'alumne o l'alumna...	En completar l'ensenyament bàsic, l'alumne o l'alumna...
CP1. Usa, almenys, una llengua, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles, de manera adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a situacions i contextos quotidians dels àmbits personal, social i educatiu.	CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.
CP2. A partir de les seues experiències, reconeix la diversitat de perfils lingüístics i experimenta estratègies que, de manera guiada, li permeten realitzar transferències senzilles entre diferents llengües per a comunicar-se en contextos quotidians.	CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.
CP3. Coneix i respecta la diversitat lingüística i cultural present en el seu entorn, reconeixent i comprenent el seu valor com a factor de diàleg, per a millorar la convivència.	CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.

4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les **competències específiques** són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o situacions que requereixen els **sabers bàsics** de cada matèria. Són, a més, un element de connexió entre el Perfil d'eixida, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, que s'han de desenvolupar mitjançant **situacions d'aprenentatge** contextualitzades.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, estableix les següents competències específiques per a l'àrea de València: Llengua i Literatura:

Multilingüisme i interculturalitat (CE1)

Descriure i apreciar la diversitat lingüística i cultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i del món, per mitjà del reconeixement de les llengües de l'alumnat i de la realitat multilingüe i intercultural de l'entorn, analitzant les característiques, l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les dues llengües oficials i de les principals varietats lingüístiques, i combatent els prejudicis lingüístics.

Comprensió oral i multimodal (CE2)

Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, per mitjà de l'escolta activa, aplicant estratègies de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Comprensió escrita i multimodal (CE3)

Comprendre, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals propis dels àmbits personal, social, educatiu i professional, per mitjà de la lectura de textos, aplicant estratègies de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat.

Expressió oral (CE4)

Produir missatges orals amb coherència, cohesió i adequació, fluïdesa i correcció, per mitjà de diferents suports i situacions de comunicació de l'àmbit familiar, social, educatiu o professional.

Expressió escrita i multimodal (CE5)

Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies de planificació, textualització, revisió i edició.

Interacció oral, escrita i multimodal (CE6)

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, de forma progressivament autònoma, per mitjà de textos de complexitat creixent dels àmbits personal, social, educatiu i professional, utilitzant un llenguatge no discriminatori i estratègies bàsiques de comprensió, expressió i resolució dialogada de conflictes, de manera síncrona i asíncrona.

Mediació oral, escrita i multimodal (CE7)

Mediar entre interlocutors aplicant estratègies d'adaptació, simplificació i reformulació del llenguatge per a processar i transmetre informació més elaborada en situacions comunicatives d'àmbit personal, social i professional.

Lectura autònoma (CE8)

Llegir obres i textos de caràcter divers i de complexitat progressiva, seleccionats amb autonomia, i reflexionar sobre el perfil lector que es va configurant.

Competència literària (CE9)

Llegir i produir textos literaris, contextualitzats en la cultura i la societat, com a font de plaer i de coneixement.

4.1 CONNEXIONS ENTRE LES COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES DE L'ÀREA I MATÈRIA

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE2, CE3, CE4, CE5), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestruïbles de les competències en interacció (CE6) i mediació (CE7), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE2, CE3) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE4, CE5 i CE6) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE8) i literària (CE9) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE8) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE2) i sovint amb la competència literària (CE9); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral

(CE4) i escrita (CE5) i la mediació (CE7) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE9), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE2, CE3), així com també les d'expressió (CE4, CE5), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE6) i mediació (CE7) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1)

4.2 CONNEXIONS AMB COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES D'ALTRES ÀREES

Les destreses lingüístiques bàsiques (expressió oral (CE4), expressió escrita (CE5), comprensió oral (CE2), comprensió escrita (CE3) i interacció (CE6)) estan a l'eix vertebrador del procés d'aprenentatge i com a tals estan indissolublement connectades a totes les competències específiques de la resta de matèries (lingüístiques i no lingüístiques). Com també ho està la lectura autònoma (CE8), ja que la llengua escrita està present a totes les matèries.

La mediació lingüística (CE7), sobretot, i la competència plurilingüe (CE1) tenen un gran relació amb les competències específiques de l'àmbit lingüístic, ja que impliquen diferents codis lingüístics i coneixements tant socioculturals com pragmàtics de diferents llengües i cultures.

La competència literària (CE9), a banda de la vinculació a l'àrea lingüística té una forta connexió amb les arts, les humanitats i les noves tecnologies, especialment: Geografia i Història; Música i Educació Plàstica, Visual i Audiovisual; Tecnologia i Digitalització, i Valors Cívics i Ètics.

4.3 CONNEXIONS AMB LES COMPETÈNCIES CLAU

4.3.1 Primer d'ESO

Al quadre següent es mostra la relació de les competències clau amb les competències específiques de la matèria i la distribució per apartats al Via ESO 1r

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Llegint i enraonant	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
En parlem?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
La paraula i el text	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma

El club dels projectes	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
-------------------------------	------------------------------------	--

4.3.2 Segon d'ESO

Al quadre següent es mostra la relació de les competències clau amb les competències específiques de la matèria i la distribució per apartats al Via ESO 2n.

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Llegint i enraonant	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
En parlem?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma

De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
La paraula i el text	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
El club dels projectes	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària

4.3.3 Tercer d'ESO

Al quadre següent es mostra la relació de les competències clau amb les competències específiques de la matèria i la distribució per apartats al *Via ESO 3r*

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
En parlem?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària

Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
Literatura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Competència literària Lectura autònoma
Lèxic	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
El club dels projectes	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària

4.3.4 Quart d'ESO

Al quadre següent es mostra la relació de les competències clau amb les competències específiques de la matèria i la distribució per apartats al *Via ESO 4t*

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
En parlem?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
Literatura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Competència literària Lectura autònoma
Lèxic	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Lectura autònoma
El club dels projectes	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària

5. SABERS BÀSICS

5.1 PRIMER CICLE D'ESO

L'adquisició de les competències específiques requereix la mobilització d'uns determinats **sabers bàsics**, és a dir, dels coneixements, les destreses i les actituds que constitueixen els continguts d'una matèria. Segons el context educatiu del centre i de la diversitat de l'aula, els sabers bàsics es poden agrupar, articular i variar-ne el grau d'aprofundiment.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatòria, organitza els sabers bàsics de la matèria Valenciana: Llengua i Literatura en els següents blocs i subblocs.

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús	
Bloc 2: Estratègies comunicatives	Sabers comuns Alfabetització informacional Reflexió sobre la llengua Comunicació i interacció oral Comprensió escrita Expressió escrita i multimodal
Bloc 3: Lectura i literatura	Hàbit lector Literatura

SABERS BÀSICS 1r CICLE ESO
Bloc 1: Llengua i ús
Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn.
Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
Les llengües d'Espanya
Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
Reflexió interlingüística
Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los
Llenguatge no discriminatori i respectuós amb les diferències
Expressions idiomàtiques de la llengua

Bloc 2: Estratègies comunicatives
2.1 Sabers comuns
Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
Tipologies textuais i gèneres discursius
Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
2.2 Alfabetització informacional
Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa
Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals
Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals
Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, esquemes, mapes conceptuals, resums.
Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses.
Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.
Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.
Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
2.3 Reflexió sobre la llengua
La implicació de l'emissor en els textos
Adequació del registre a la situació de comunicació
Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
Ús coherent de les formes verbals en els textos.

Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions
Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital
Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques
Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.
2.4 Comunicació i interacció oral
G1 Comprensió oral
Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant
Valoració de la forma i el contingut del text
G2 Expressió oral
Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal
Adequació a l'audiència i al temps d'exposició.
Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals.
Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal.
Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal.
G3 Interacció oral
Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere.

Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.
Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional.
2. 5 Comprensió escrita
Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
Valoració de la forma i el contingut del text
2.6 Expressió escrita i multimodal
Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
Presentació cuidada de les produccions escrites
Elements gràfics i paratextuals.
Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.
Bloc 3 Lectura i literatura
3.1 Hàbit lector
Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos.
Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.
Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits
Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals.
Estratègies per a la recomanació de les lectures
3.2 Literatura
Obres rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors.
Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries
Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics
Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries.

Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.

Estratègies, models i pautes per a l'expressió de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere.

Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.

Planificació i creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).

5.2 SEGON CICLE D'ESO

Sabers bàsics

Bloc 1: Llengua i ús	
Bloc 2: Estratègies comunicatives	1.1 Sabers comuns 1.2 Alfabetització informacional 1.3 Reflexió sobre la llengua 1.4 Comunicació i interacció oral 1.5 Comprensió escrita 1.6 Expressió escrita i multimodal
Bloc 3: Lectura i literatura	1.1 Hàbit lector 1.2 Literatura

SABERS BàSICS 2n CICLE ESO
Bloc 1: Llengua i ús
Biografia lingüística personal. Diversitat lingüística de l'entorn.
Plurilingüisme, les famílies lingüístiques i les llengües del món
Variació lingüística
Desenvolupament sociohistòric de les llengües d'Espanya
Aproximació a les llengües de signes
Reflexió interlingüística
Estratègies d'exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Fenòmens del contacte entre llengües
Drets lingüístics i la seua expressió en lleis i declaracions institucionals
Expressions idiomàtiques de la llengua
Bloc 2: Estratègies comunicatives
2.1 Sabers comuns
Estratègies per a adaptar el discurs a la situació comunicativa: grau de formalitat i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.
Tipologies textuais i gèneres discursius
Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum, la carta de motivació i l'entrevista de

treball
Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació
Estratègies de detecció i ús d'un llenguatge verbal i icònic no discriminatori
Estratègies de reflexió sobre el procés d'aprenentatge, autoavaluació i autocorrecció
Estratègies de gestió de les emocions en la comunicació
2.2 Alfabetització informacional
Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa
Hàbits i conductes per a la comunicació segura en entorns virtuals
Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos iconicoverbals i multimodals
Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: notes, esquemes, mapes conceptuals, resums, etc.
Estratègies de cerca en fonts documentals diverses i amb diferents suports i formats, amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
Estratègies d'ús i tractament de fonts documentals diverses
Ús de models per a analitzar, valorar, reorganitzar i sintetitzar la informació en esquemes propis.
Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
Utilització de la biblioteca i dels recursos digitals.
Eines digitals per al treball col·laboratiu i la comunicació.
2.3 Reflexió sobre la llengua
La implicació de l'emissor en els textos
L'expressió de la subjectivitat en textos
Adequació del registre a la situació de comunicació
Cohesió: connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast, distributius, de causa, de conseqüència, de condició i d'hipòtesi.
Cohesió: mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals) i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte, sinònims, repeticions i el·lipsis).
Ús coherent de les formes verbals en els textos.
Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions
Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos.
Ús de diccionaris, manuals de consulta i correctors en suport analògic o digital

Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seua relació amb el significat.
Observació, comparació i manipulació d'estructures lingüístiques.
Estratègies per al contrast i la transferència entre les llengües.
Diferències i interseccions entre llengua oral i llengua escrita en situacions comunicatives.
La llengua com a sistema i les seues unitats bàsiques
Formes gramaticals i funcions sintàctiques.
Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats i ús de la terminologia sintàctica.
Procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria gramatical.
Procediments d'adquisició i formació de paraules: els canvis en el seu significat.
Les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors en funció del context i el propòsit comunicatiu.
2.4 Comunicació i interacció oral
G1 Comprensió oral
Estratègies de comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seues parts, selecció i retenció de la informació rellevant
Valoració de la forma i el contingut del text
G2 Expressió oral
Discursos orals en situacions comunicatives de caràcter formal
Adequació a l'audiència i al temps d'exposició
Planificació, producció i revisió de textos orals i multimodals
Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Deliberació oral argumentada
Estratègies d'expressió oral: interpretació i ús d'elements de la comunicació no verbal
G3 Interacció oral
Estratègies d'escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes, tenint en compte la perspectiva de gènere
Interaccions orals en situacions comunicatives de caràcter formal i informal
Estratègies de cortesia lingüística i cooperació conversacional
2.5 Comprensió escrita

Estratègies de comprensió abans de la lectura: coneixements previs, objectius de lectura, hipòtesis per mitjà d'informació paratextual, tipologia, gènere i estructura del text.
Estratègies de comprensió durant la lectura: coherència interna del text, inferències, sentits figurats i significats no explícits.
Estratègies de comprensió després de la lectura: tema, tesi, idea principal, arguments, intenció de l'autor i organització del contingut.
Valoració de la forma i el contingut del text
2.6 Expressió escrita i multimodal
Estratègies del procés d'escriptura i multimodal: planificació, textualització, revisió i correcció.
Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals. Propietat lèxica.
Presentació cuidada de les produccions escrites
Elements gràfics i paratextuals.
Interaccions escrites en situacions comunicatives de caràcter formal i informal.
Bloc 3 Lectura i literatura
3.1 Hàbit lector
Identitat lectora: selecció d'obres variades i lectura autònoma, consciència i verbalització dels propis gustos.
Identitat lectora: valoració crítica dels textos i sobre la pròpia pràctica de lectura.
Expressió de l'experiència lectora i de diferents formes d'apropiació i recreació dels textos llegits
Ús de la biblioteca escolar i pública. Circuit literari i lector. Participació en actes culturals.
Estratègies per a la recomanació de les lectures
3.2 Literatura
Obres rellevants del patrimoni literari nacional i universal i de la literatura actual, inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que incloguen la presència d'autores i autors.
Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres. Converses literàries
Lectura i comprensió de textos literaris: estructura, aspectes formals, recursos estilístics i retòrics
Estratègies d'utilització d'informació sociohistòrica, cultural i artística bàsica per a construir la interpretació de les obres literàries.
Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos, orals, escrits o multimodals, i manifestacions artístiques i culturals, i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.

Estratègies per a interpretar obres i fragments literaris tenint en compte els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere.
Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos tenint en compte els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
Planificació i creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).

6. UNITATS DIDÀCTIQUES I SITUACIONS D'APRENTATGE

Les competències lingüístiques són bàsiques per a la formació d'individus socialment compromesos, respectuosos i resolutius en l'àmbit personal, social, educatiu i professional. Per tal d'aconseguir el domini d'aquestes competències, les **situacions d'aprenentatge** són una estratègia pedagògica i didàctica especialment indicada, en tant que faciliten un aprenentatge conscient, significatiu, contextualitzat i pròxim a l'alumnat.

Les situacions d'aprenentatge s'han de planificar tenint en compte la diversitat, facilitant, a partir del disseny universal, que cap barrera física, cognitiva, sensorial o emocional coarte la participació i l'aprenentatge a cap alumne. I han d'estar obertes a la comunitat educativa i a l'entorn del centre educatiu, perquè han de transcendir l'entorn educatiu formal. Així com també han de tindre en compte la diversitat lingüística i multicultural de l'alumnat i convertir-la en una oportunitat d'aprenentatge.

L'objectiu de les situacions d'aprenentatge és dotar l'alumnat de ferramentes per a desenvolupar estratègies que siguin útils més enllà de l'àmbit escolar. Amb aquesta finalitat, caldrà dissenyar situacions exigents, però assolibles, que suposen un repte i on l'error siga una part natural i necessària de l'aprenentatge.

Els alumnes construiran el seu aprenentatge mentre reflexionen, de manera progressivament autònoma i amb textos cada vegada més complexos, sobre les estructures comunicatives, els coneixements lingüístics, els usos convencionals, les estratègies, les actituds i els sentiments implicats en les tasques lectores, escriptores, d'interacció o de mediació.

Les situacions d'aprenentatge s'han de dissenyar sobre un problema real, connectat amb l'entorn, experiències i interessos dels alumnes, que facilite solucions creatives i col·lectives, que fomenti la curiositat i l'acceptació positiva de la diversitat lingüística, cultural i humana de l'entorn i general, a més de la consciència dels usos discriminatoris i sexistes del llenguatge.

És fonamental que les situacions d'aprenentatge interrelacionen diverses competències lingüístiques específiques de la matèria i competències de les diverses àrees, com es trobarà els alumnes en els reptes que els depararà el futur.

En aquest sentit, el projecte lingüístic de centre marcarà, entre altres aspectes, els acords metodològics, d'organització i de suport relacionats amb l'ús i ensenyament de les llengües, i també indicarà en quina llengua s'imparteixen determinades àrees o matèries per a poder planificar situacions d'aprenentatge interdisciplinàries.

A més, es promouran el treball individual, la interacció, la col·laboració i la cooperació entre iguals, amb metodologies actives, per tal que els alumnes participen prenent decisions sobre els objectius, la planificació del procés i de l'avaluació. Sense oblidar la gestió d'emocions en un entorn de confiança, seguretat afectiva, empatia, cooperació emocional i mediació.

Les activitats de lectura i de literatura es dissenyaran tenint en compte el pla de foment lector del centre i l'ús

de les biblioteques d'aula, de centre, municipal o virtuals i han d'anar encaminades a promoure el foment de la lectura i a la millora de la competència lectora, combinant els diferents objectius: llegir per a aprendre i llegir per plaer.

Les situacions d'aprenentatge han de tindre en compte els següents contextos:

- A) Context personal:** experiències personals de l'alumnat i que impliquen l'expressió oral de sentiments, vivències, opinions i fets en un clima de confiança, respecte, escolta, afectivitat, empatia, cooperació i mediació. Incidiran en les vivències per donar pas als aspectes formals (forma, planificació, acció i retroacció), i s'utilitzaran, per a fer-ho, diferents suports (físics i digitals).
- B) Context social:** situacions que promoguen la cooperació i la participació de l'alumnat, tant en la vida del centre com en el seu entorn local: la resolució pacífica dels conflictes per mitjà del llenguatge; el desenvolupament de sentiments d'empatia i compassió; els desequilibris entre les llengües oficials; els beneficis del plurilingüisme per al desenvolupament personal i social, etc.
- C) Context educatiu:** les situacions han de propiciar que l'alumnat empre la llengua per a vehicular els diferents coneixements que estableix el currículum, mitjançant els processos de definir, descriure, enunciar, explicar, demostrar, aplicar i practicar, amb una actitud activa, crítica i reflexiva, que li permeta continuar aprenent al llarg de la vida.
- D) Context professional:** a partir del segon cicle d'ESO, les situacions d'aprenentatge s'obriran als contextos que l'alumnat pugui trobar en acabar l'educació obligatòria, tant en relació amb documents administratius propis de la vida adulta, com amb textos relacionats amb l'àmbit laboral. Per a fer-ho, es posaran en relleu les habilitats discursives,

6.1 ESTRUCTURA DE LES SITUACIONS D'APRENTATGE

Què en saps?

A partir d'activitats de presa de contacte, de detonadors didàctics, que vinculen l'alumnat amb el món actual (música, cinema, valors...) i que pretenen la motivació i la cohesió de grup, s'activa la competència específica d'interacció oral, escrita i multimodal i es mobilitzen estratègies comunicatives.

En parlem?

La competència comunicativa oral, la interacció i la mediació tenen un paper fonamental en la formació de les persones. En aquest apartat proposem situacions comunicatives que apliquen la metodologia de L2 i que propicien el diàleg i l'argumentació, com ara exposicions, recitacions, dramatitzacions...

La cuina de l'escriptura

L'expressió escrita es treballa en aquest apartat en forma de taller literari, tenint en compte els diferents gèneres literaris i tipologies textuais. Una forma d'expressió que fomenta la creativitat artística i el desenvolupament de la intel·ligència emocional.

Tarannà

Aquest apartat se centra en el desenvolupament del bloc 1 dels sabers bàsics: la llengua i l'ús. Les actituds

positives cap a la diversitat lingüística i el respecte a la multiculturalitat són la base de la competència plurilingüe i un dels fonaments de les societats democràtiques. Les situacions d'aprenentatge de Tarannà estan dissenyades per reflexionar sobre la llengua i combatre els prejudicis lingüístics.

De lletra

La reflexió sobre la llengua i els seus mecanismes, dins del bloc Estratègies comunicatives, és el centre sobre el qual gira aquest apartat, amb activitats que combinen text escrit, àudios, textos multimodals i diversos nivells per atendre la diversitat.

Literatura

En segon cicle d'ESO la història de la literatura té una secció pròpia. Però no com a simple teoria, sinó com a punt de partida per a treballar els textos literaris. Es combinen obres clàssiques de les èpoques estudiades amb textos contemporanis més pròxims a l'alumnat.

Lèxic

El vocabulari és un aspecte fonamental en l'aprenentatge de llengües. Tractem els aspectes relacionats amb la semàntica i el vocabulari bàsic.

El club dels projectes

Els projectes que proposem en aquest apartat pretenen mobilitzar totes els sabers bàsics treballats, juntament amb les competències clau i específiques, en una activitat col·laborativa.

7. AVALUACIÓ

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'avaluació contínua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les eines més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'avaluació per competències implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

7.1. CRITERIS D'AVALUACIÓ

Els **critèris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica.

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cicles de l'ESO.

7.1.1 Primer cicle d'ESO

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1. MULTILINGÜISME I INTERCULTURALITAT

1r cicle d'ESO
1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, identificant nocions bàsiques de les llengües i contrastant algunes característiques en discursos orals, escrits i multimodals.
1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.
1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant algunes de les seues característiques en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.
1.4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.
1.5. Reflexionar i exemplificar, amb certa autonomia, aspectes del funcionament de les llengües, a partir de l'observació, la comparació entre aquestes i la manipulació de paraules, oracions i textos de distintes llengües, fent ús del metallenguatge.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2. COMPRENSIÓ ORAL I MULTIMODAL

1r cicle d'ESO
2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social i educatiu, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.
2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements ajustats a diferents àmbits del coneixement.
2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, i dels elements no verbals, i valorar el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3. COMPREENSIÓ ESCRITA I MULTIMODAL

1r cicle d'ESO
3.1. Llegir, interpretar i valorar, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de l'anàlisi dels elements formals i de contingut propis del nivell educatiu, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.
3.2. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtindrà informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.
3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura i algunes de les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.
3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, amb progressiva autonomia, de l'àmbit personal, social i educatiu.
3.5. Aplicar, amb progressiva autonomia, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar la informació de fonts de caràcter general, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4. EXPRESSIÓ ORAL

1r cicle d'ESO
4.1. Produir, amb progressiva autonomia, discursos orals sobre diferents àmbits del coneixement, ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu, amb adequació i coherència, fent ús de connectors i aportant el seu propi punt de vista.
4.2. Produir discursos orals amb una pronunciació correcta i una entonació adequada, utilitzant els elements prosòdics i els recursos no verbals adequats que reforcen el discurs i utilitzant diferents suports audiovisuals.
4.3. Efectuar produccions orals amb un registre estàndard, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari precís i ajustat a la norma, mostrant un bon domini lingüístic i morfosintàctic i reflexionant sobre la llengua i el seu ús.
4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera progressivament autònoma, sobre temes de l'àmbit personal, social i educatiu, avaluant-ne la fiabilitat, i compartir oralment els resultats adoptant un punt de vista personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5. EXPRESSIÓ ESCRITA I MULTIMODAL

1r cicle d'ESO
5.1. Produir, amb progressiva autonomia, textos escrits i multimodals de gèneres discursius de l'àmbit personal, social i educatiu que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció, utilitzant elements de cohesió variats.
5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera progressivament autònoma, els possibles usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.
5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i amb ajuda puntual del professorat, i incorporant progressivament metallenguatge, els coneixements lingüístics, textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.
5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, amb progressiva autonomia, durant el procés d'escriptura, mitjançant estratègies gradualment complexes.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 6. INTERACCIÓ ORAL, ESCRITA I MULTIMODAL

1r cicle d'ESO
6.1. Interactuar oralment, amb progressiva autonomia, sobre coneixements ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social i educatiu, per mitjà de diferents suports, aplicant l'escolta activa i utilitzant un vocabulari precís i no discriminatori, la cortesia lingüística, l'etiqueta digital i els recursos no verbals que faciliten la construcció d'un discurs consensuat.
6.2. Identificar i rebutjar, amb ajuda puntual, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.
6.3. Utilitzar, amb ajuda puntual, estratègies per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.
6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals de manera asíncrona i síncrona amb progressiva autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, utilitzant estratègies per a expressar missatges cohesionats, coherents i adequats amb un vocabulari precís i no discriminatori.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 7. MEDIACIÓ ORAL, ESCRITA I MULTIMODAL

1r cicle d'ESO
7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social i educatiu.
7.2. Comprendre, comunicar i descriure textos de complexitat mitjana en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera progressivament autònoma, estratègies de simplificació i adaptació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 8. LECTURA AUTÒNOMA

1r cicle d'ESO
8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social i educatiu, seleccionant, amb progressiva autonomia, els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.
8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i de les experiències lectores.
8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 9. COMPETÈNCIA LITERÀRIA

1r cicle d'ESO
9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, amb progressiva autonomia i en contextos socioculturals pròxims, tenint en compte els interessos de l'alumne.
9.2. Interpretar la informació rellevant dels textos literaris, de les obres completes, i aportar conclusions de manera reflexiva.
9.3. Establir, de manera guiada, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.
9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant alguns recursos retòrics i el metallenguatge literari, amb suport puntual del professorat.
9.5. Crear textos literaris senzills dels gèneres bàsics (contes, dramatitzacions, poemes, cançons...) aplicant els recursos literaris bàsics adequats, amb progressiva autonomia.
9.6. Participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals partint de models.

7.1.2 Segon cycle d'ESO

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1. MULTILINGÜÍSME I INTERCULTURALITAT

2n cycle d'ESO
1.1. Identificar i valorar les llengües d'Espanya i del món, i les varietats lingüístiques de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana a partir de l'explicació del seu origen i del seu desenvolupament sociohistòric, contrastant aspectes lingüístics i discursius, així com els trets de les diferents varietats, en manifestacions orals, escrites i multimodals.
1.2. Mostrar interès per l'ús del valencià en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, i valorar la seua importància com a llengua pròpia del territori.
1.3. Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.
1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal.
1.5. Formular generalitzacions, amb progressiva autonomia, sobre aspectes del funcionament de les llengües, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com també de la formulació d'hipòtesis i la cerca d'exemples, fent ús del metallenguatge específic i consultant diccionaris, manuals i gramàtiques.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2. COMPRENSIÓ ORAL I MULTIMODAL

2n cycle d'ESO
2.1. Escoltar de manera activa, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos orals i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents, propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat.
2.2. Interpretar el sentit global i les idees principals i secundàries de textos orals i multimodals de coneixements complexos i ajustats a la situació comunicativa.
2.3. Extraure i interpretar informació (explícita i implícita) dels textos orals i multimodals, dels elements no verbals i dels elements prosòdics, així com identificar incongruències entre text i elements no verbals, i valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3. COMPRENSIÓ ESCRITA I MULTIMODAL

2n cicle d'ESO
3.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera autònoma, textos escrits i multimodals de gèneres, tipologies i registres diferents propis de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, així com la idoneïtat del canal utilitzat i l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.
3.2. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a comprendre el sentit global i la informació específica, distingir les idees principals de les secundàries, obtenir informació literal, interpretar informació explícita i implícita i valorar de manera raonada i crítica els continguts, el propòsit de diferents textos i la intenció de l'emissor.
3.3. Identificar les tipologies textuais i els gèneres discursius, i reconèixer l'estructura complexa i el format dels textos i les característiques lingüístiques específiques de cada tipus de text.
3.4. Localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinença en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, en diferents textos multimodals en mitjans digitals, de manera autònoma, de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.
3.5. Aplicar, de manera autònoma, tot tipus d'estratègies per a la cerca, selecció, gestió i edició de la informació, en diferents textos multimodals, per a ampliar coneixements de manera responsable, contrastar i valorar la informació de fonts diverses, atenent el context i la intenció comunicativa, i utilitzar-la citant-ne les fonts i respectant els principis de propietat intel·lectual.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 4. EXPRESSIÓ ORAL

2n cicle d'ESO
4.1. Produir, amb autonomia, discursos orals extensos sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa i als gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, amb adequació, coherència i cohesió, manifestant una consciència crítica cap al tema.
4.2. Produir discursos orals amb fluïdesa, una bona pronunciació i entonació, utilitzant de manera eficaç els elements prosòdics, els recursos no verbals i diferents suports audiovisuals que reforcen les idees expressades i que capten l'atenció del receptor.
4.3. Efectuar produccions orals amb un registre formal, un llenguatge no discriminatori i un vocabulari ric i ajustat a la norma, fent ús d'expressions idiomàtiques, amb un domini òptim de la morfosintaxi, i reflexionant sobre la llengua, el seu ús i el propòsit comunicatiu.
4.4. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, de manera autònoma, sobre temes d'interès acadèmic, personal o social, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 5. EXPRESSIÓ ESCRITA I MULTIMODAL

2n cicle d'ESO
5.1. Produir, de manera autònoma, textos escrits i multimodals complexos de gèneres discursius de l'àmbit personal, social, educatiu i professional que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció.
5.2. Utilitzar un llenguatge no discriminatori i detectar, de manera autònoma, els usos manipuladors de la llengua durant el procés de composició escrita.
5.3. Utilitzar, durant el procés d'escriptura, de manera reflexiva i autònoma, i utilitzant metallenguatge, els coneixements lingüístics textuais i discursius necessaris en la situació d'aprenentatge.
5.4. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera autònoma, durant el procés d'escriptura, utilitzant les estratègies necessàries de manera precisa.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 6. INTERACCIÓ ORAL, ESCRITA I MULTIMODAL

2n cicle d'ESO
6.1. Interactuar oralment, amb autonomia, sobre coneixements complexos ajustats a la situació comunicativa de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, per mitjà de diferents suports, aplicant l'escolta activa i utilitzant un vocabulari precís i no discriminatori, la cortesia lingüística, l'etiqueta digital i els recursos no verbals que faciliten la construcció d'un discurs consensuat, utilitzant un vocabulari ric, correcte i no discriminatori, i implicant-se de manera activa i reflexiva amb una actitud dialogant i d'escolta per a la construcció d'un discurs comú consensuat.
6.2. Identificar i rebutjar, de manera autònoma, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.
6.3. Utilitzar estratègies, de manera autònoma, per a la gestió dialogada de conflictes en l'àmbit personal, educatiu i social.
6.4. Interactuar en textos escrits i multimodals complexos de manera asíncrona i síncrona amb autonomia, mostrant empatia i respecte per les diferents necessitats, idees i motivacions dels interlocutors, amb adequació, coherència, cohesió, correcció i un vocabulari ric i no discriminatori.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 7. MEDIACIÓ ORAL, ESCRITA I MULTIMODAL

2n cicle d'ESO
7.1. Mostrar interès per participar en la solució de problemes de comprensió recíproca entre parlants de llengües o varietats lingüístiques diferents, sobre assumptes diversos de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.
7.2. Comprendre, comunicar, descriure i parafrasejar textos d'una certa complexitat en diferents suports, o explicar conceptes, de manera oral o escrita, combinant el seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

7.3. Seleccionar i aplicar, de manera autònoma, estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua, que faciliten la comprensió i expressió oral i escrita de la informació en diferents llengües del seu repertori lingüístic (L1-L1, L1-L2, L2-L1).

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 8. LECTURA AUTÒNOMA

2n cicle d'ESO
8.1. Llegir obres diverses i textos escrits i multimodals de l'àmbit personal, social, educatiu i professional, seleccionant de manera autònoma els que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.
8.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural, explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i les experiències lectores.
8.3. Compartir les experiències de lectura, en suports diversos, participant en comunitats lectores en l'àmbit educatiu i social, i relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 9. COMPETÈNCIA LITERÀRIA

2n cicle d'ESO
9.1. Llegir i escoltar fragments literaris i obres completes, de manera autònoma, tenint en compte els interessos de l'alumne.
9.2. Interpretar la informació rellevant de les obres literàries, de manera autònoma, i aportar conclusions amb reflexió i visió crítica.
9.3. Establir, de manera progressivament autònoma, vincles entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, o bé amb altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics o estètics, mostrant, a més, implicació i resposta personal del lector en la lectura.
9.4. Expressar opinió sobre textos i obres literàries, utilitzant els recursos retòrics fonamentals, el metallenguatge i les característiques dels gèneres, de manera autònoma.
9.5. Crear textos literaris (relats breus, dramatitzacions, poemes, cançons...) aplicant els recursos literaris adequats a cada gènere, de manera autònoma.
9.6. Organitzar i participar en manifestacions literàries, recitals i representacions teatrals.

7.2. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

Diversitat de procediments i instruments que permeten realitzar l'avaluació de l'alumne/a en esta matèria:

- Escrits:
 - Tasques diverses realitzades per l'alumnat en l'activitat diària de la classe
 - Quadern de classe de l'alumne
 - Activitats d'avaluació (llibre, fitxes fotocopiables, proves...)
 - Activitats d'expressió escrita.
 - Lectura comprensiva de textos de diferents tipologies i de diversos gèneres literaris.
 - Composició pautada de textos de diverses tipologies i gèneres literaris.
- Orals:
 - Preguntes individuals i en grup.
 - Participació de l'alumne en tots els projectes indicats pel professorat.
 - Intervencions en la classe.
 - Preparació en grup de diverses activitats per a millorar la destresa oral: col·loquis, exposicions, conferències, debats...
 - Explicació oral d'anècdotes i situacions viscudes.
 - Lectura expressiva.
- Altres
 - Rúbriques d'avaluació de projectes
 - Rúbriques d'autoavaluació de treballs d'equip
 - Plantilla d'avaluació
 - Registres
 - Escales
 - Llistes de control
 - Registres anecdòtics personals
 - Registres d'incidències
 - Fitxa de registre individual

7.3. TIPUS D'AVALUACIÓ

La legislació vigent constitueix el marc de referència obligat per al desenvolupament del procés avaluador en els centres i en les aules d'Educació Secundària. En este marc es determina que l'avaluació ha d'abraçar tant l'activitat d'ensenyament com la d'aprenentatge i que ha de ser constituït un procés continu, sistemàtic, flexible i inclusiu. Este procés té com a objectius:

- Conèixer la situació de partida dels components que incideixen en el procés en el moment en què es proposa l'avaluació.
- Facilitar la formulació d'un model d'actuació al context, en funció de les dades anteriors.
- Seguir l'evolució del desenvolupament i aprenentatge de l'alumnat.
- Prendre les decisions necessàries per a adequar el disseny i desenvolupament de la nostra acció educadora inclusiva a les necessitats i èxits detectats en tot l'alumnat en els seus processos d'aprenentatge.

Considerem l'avaluació com el procés formatiu on l'alumnat constata l'assoliment dels objectius i, per tant, el procés d'aprenentatge. esta, ha de presentar unes característiques bàsiques: ha de ser processual, inclusiva,

integral, sistemàtica i continuada, però especialment s'ha de basar en els criteris i instruments que negocien professorat i alumnat, i ha de tindre un protagonista: l'alumnat en conjunt, sempre assessorat pel professorat.

Així mateix, és molt important la realització d'una avaluació inicial on es constatarà el nivell de coneixements i de competència de l'alumnat.

7.4 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

La qualificació estarà relacionada amb el grau d'adquisició per part de l'alumne/a de les competències establides mitjançant les activitats que es porten a terme. Tindrem en compte totes les dades registrades que ens aporten els instruments d'avaluació utilitzats. Així doncs, cal observar els criteris següents:

1. Treball autònom (competències socials):
 - La puntualitat i assistència a classe
 - La preparació per al treball quan el/la professor/a entra a classe
 - Ordre i pulcritud en la presentació de faenes i treballs
 - Cal·ligrafia adequada
 - Revisió del treball abans de donar-lo per finalitzat
 - Interès i motivació
 - Participar activament i respectuosament en intercanvis comunicatius, reals o dramatitzats, especialment en els representatius dels mitjans de comunicació social i dels àmbits professional i administratiu.
 - Creativitat

2. Proves orals i escrites (competències cognitives):
 - Valoració de l'aprenentatge dels continguts
 - Valoració dels processos seguits i els resultats obtinguts
 - Explicació oral del procediment seguit per a resoldre una activitat amb coherència i adequació
 - Estimació del temps invertit per a resoldre una activitat
 - Interpretar textos escrits dels àmbits personal, acadèmic, social, professional i administratiu, amb especial atenció als gèneres periodístics informatius i d'opinió, als textos publicitaris dels mitjans de comunicació de masses i als textos dels àmbits professional i administratiu, a través de l'anàlisi dels elements formals i de contingut

3. Activitats TIC (competències tècniques):
 - Ús adient de l'ordinador i domini d'altres eines TIC que permetran presentar oralment o per escrit, els diversos tipus de textos treballats.
 - Ús d'internet, de forma responsable per a cercar la informació adequada i resoldre una activitat

4. Participació i seguiment de les classes (competències socials):
 - El respecte als companys/es i al professor/a i la col·laboració per tal que el grup classe tinga un bon clima de convivència.

- Nivell i qualitat de les intervencions
 - Missatges estructurats
 - Ús de vocabulari adient no discriminatori ni sexista.
5. Treball cooperatiu. Valoració individual i grupal (competències tècniques):
- Capacitat de treball cooperatiu
 - Grau de comunicació amb els companys i companyes
 - Resolució de conflictes
 - Iniciativa
 - Opinió personal del treball i avaluació de com s'ha portat a terme
6. Dossier de treball individual (competències tècniques):
- Presentació clara i ordenada
 - Actualitzat

PERCENTATGES:

1r ESO:

- Competències socials: 10% (Comportament i participació)
- Competències tècniques: 40% (Valor de 20% per a cada lectura curricular o optativa, treball i treball diari)
- Competències cognitives: 50% (Proves objectives o exàmens. Almenys una per trimestre)

2n i 3r d'ESO:

- Competències socials: 10% (Comportament i participació)
- Competències tècniques: 40% (lectura 20% + treballs 20%)
- Les lectures optatives, també tindran un valor del 20%
- Competències cognitives: 50% Hi haurà, almenys, una prova objectiva durant cada trimestre, en la qual **s'haurà d'assolir com a mínim un 4** perquè el resultat final pugui ser positiu.

4t nivell d'ESO:

- Competències socials: 10% (Comportament i participació)
- Competències tècniques: 40% (Valor de 20% per a cada lectura curricular o optativa, treball, projecte Contracorrent Ràdio i treball diari)
- Competències cognitives: 50% Hi haurà, almenys, una prova objectiva durant cada trimestre, en la qual **s'haurà d'assolir com a mínim un 4** perquè el resultat final pugui ser positiu.

ALTRES CRITERIS DE QUALIFICACIÓ PER A TOTA L'ETAPA:

- A les proves i treballs escrits, s'hi restarà 0,05 punts per falta gramatical, ortogràfica o d'expressió; fins a un màxim d'1 punt (1r cicle d'ESO), 2 punts (2n cicle d'ESO).
- Si en una prova objectiva sols hi ha com a màxim 5 faltes en l'extensió d'una pàgina aproximadament, s'hi afegirà 0,5 punts a la nota final de l'avaluació (ESO).
- L'avaluació és contínua, amb la qual cosa no cal fer recuperacions durant el curs. Així mateix, el càlcul de la mitjana final serà ponderada. Això vol dir que per donar un poc més de valor a les avaluacions posteriors, s'hi aplicarà aquesta fórmula:

Mitjana ponderada de la 2a avaluació = $(\text{Mitjana 1a av.} + (\text{Mitjana 2a av.} \times 2))/3$

Mitjana ponderada final = $(\text{Mitjana 1a av.} + (\text{Mitjana 2a av.} \times 2) + (\text{Mitjana 3a av.} \times 3))/6$

7.5 ACTIVITATS DE REFORÇ I D'AMPLIACIÓ

Les activitats d'ampliació seran desenvolupades com en cursos anteriors si el tipus d'alumnat h requereix. Quant a les activitats de reforç, este curs adquireixen més importància per la situació viscuda durant el confinament del curs passat. En el cas de València, tal com es plasma a la memòria del curs 2021-2022, durant el darrer trimestre es van assolir els continguts mínims en tots els nivells. De tota manera apliquem un programa d'activitats de reforç per nivell i per trimestre.

- 1r ESO: Seguiment dels informes del pla de transició i aplicació de mesures personalitzades que seran avaluades en la sessió d'avaluació del primer trimestre.
- 2n i 3r d'ESO: Continuar treballant amb els continguts curriculars del curs i oferir activitats de reforç a l'alumnat que ho necessite. També es farà un seguiment al final de cada trimestre.
- 4t d'ESO: A més de continuar treballant els continguts curriculars, reforç de mínims grupal per tal de consolidar continguts de final d'etapa i seguiment d'activitats de reforç individualitzat per trimestre si escau.

Les activitats de reforç i d'ampliació seran mesures d'atenció generals i de mesures d'inclusió de nivell II. estes activitats estaran dirigides a que l'alumnat tinga un seguiment més personalitzat i dispose de més temps i recursos per a aconseguir els objectius programats. Per tant, allò que proposem en la nostra programació és:

- adaptar, quan calga, el material didàctic,
- variar la metodologia emprada,
- proposar activitats d'aprenentatge diferenciades,
- organitzar grups de treball flexibles,
- accelerar o reduir el ritme d'introducció de nous continguts,
- organitzar i seqüenciar, estos continguts, de forma distinta,
- donar prioritat a uns blocs sobre altres sense que tot el procés implique cap discriminació o separació de l'alumnat.

En resum, proposem un model d'aprenentatge centrat en l'alumne/a, ja que és qui construeix el propi aprenentatge amb l'orientació del professorat.

7.6 CRITERIS DE RECUPERACIÓ DE PENDENTS

Si l'alumne o alumna es troba este curs en 2n, 3r o 4t d'ESO, per poder recuperar l'assignatura pendent de cursos anteriors, haurà d'aprovar la primera i la segona avaluació del present curs. També podrà presentar-se als exàmens de recuperació de pendents en les dates establides pel centre. Cada professor/a podrà assessorar sobre els criteris i continguts mínims exigibles per a superar estes proves, així com fer un seguiment personalitzat tal com es detalla al punt anterior.

8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA (NIVELL III I IV)

El Decret 107/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, en desenvolupament de la LOMLOE estableix que l'Educació Secundària Obligatoria s'ha d'organitzar d'acord amb els principis d'educació comuna i inclusiva i d'atenció a la diversitat de l'alumnat. Els centres, en l'exercici de la seua autonomia, han d'adoptar les mesures d'atenció a la diversitat adients, tant organitzatives com curriculars, d'acord amb els nivells de resposta per a la inclusió que s'estableixen al sistema educatiu valencià.

Entre les mesures d'inclusió s'han de contemplar les que garantisquen l'accessibilitat, les adequacions i personalitzacions del currículum, la integració de matèries en àmbits, els agrupaments flexibles, els desdoblaments de grups, l'oferta de matèries optatives, els programes de reforç i les mesures de suport personalitzat per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.

Les mesures adoptades han de formar part del projecte educatiu del centre i s'han d'orientar a permetre a tot l'alumnat el desenvolupament de les competències previst en el Perfil d'eixida i la consecució dels objectius de l'Educació Secundària Obligatoria, sense que aquest fet pugui impedir-li la promoció al curs o etapa següent, o l'obtenció del títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria.

8.1 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT NOUINGUT

La Llei de Plurilingüisme 4/2018, la Resolució del 5 de juny de 2018 d'Acollida lingüística, l'Ordre 20/2019 del 30 d'abril d'Inclusió de l'alumnat, la Resolució de 10 de setembre de 2020 sobre Participació del personal extern i dels agents comunitaris i les resolucions anuals d'inici de curs sobre el funcionament dels centres, són els referents normatius del protocol d'acollida lingüística i inclusió.

Donada la prioritat de la competència en comunicació com a base per a l'accés a la resta de competències, la Resolució d'Acollida lingüística preveu les següents mesures de suport lingüístic:

- Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder seguir les classes (valencià, castellà, anglés).
- Desenvolupar actituds positives cap al valencià i el seu procés de normalització lingüística.
- Oferir ajuda personalitzada perquè pugui comprendre i abordar continguts que es treballen amb tot el grup i que li permetran una major participació en les activitats de l'aula.
- Facilitar ajudes durant les activitats d'aula per tal de centrar l'atenció, aclarir conceptes, guiar la tasca i, especialment, afavorir l'expressió oral.
- Revisar, reflexionar o reforçar activitats de classe.

El progrés comunicatiu va molt lligat a l'adaptació i integració lingüística de l'alumnat en el seu entorn. Cal adaptar el currículum de l'aprenentatge del valencià, com a llengua vehicular, per a trencar les primeres barreres. Per tant, es fomentarà la inclusió de l'alumnat en aquelles activitats del grup aula i de grup reduït que ho possibiliten. Alhora, es reforçarà el seu treball personal amb els materials de *Fer Via*, nivell oral (Andana Edicions).

Les estratègies i els recursos d'aprenentatge partiran sempre de l'acompanyament a l'aula i la inclusió en el grup. Es treballaran:

- * tàndems d'aprenentatge
- * alumnat i docent guia que acompanye les persones nouvingudes en el seu procés
- * activitats de translenguatge per a relacionar continguts
- * treballs sobre les àrees d'interés bàsiques: lèxic i gramàtica pràctica, oral, amb enfocament comunicatiu.

L'atenció a la diversitat es preveu també en la metodologia i en les estratègies didàctiques concretes que s'aplicaran a l'aula. Aquestes estratègies afecten principalment l'ensenyament del lèxic, de l'expressió oral i de l'expressió escrita.

Quant a l'ensenyament del lèxic es parteix de la realitat immediata dels alumnes. Es tracta de respectar les diferències individuals i d'anar buscant registres apropiats a diferents usos comunicatius. D'altra banda, s'han tingut en compte els diversos usos socials de la llengua per mitjà d'una sèrie d'activitats de diferent grau de dificultat. Referent a l'expressió oral i escrita es proposa una atenció més individualitzada cap a les dificultats específiques que presente cada alumne. Així es tracta l'ensenyament de la composició escrita de manera que permeta una fàcil individualització i es proposa la creació d'un ambient de socialització que permeta la correcció col·lectiva dels exercicis orals individuals, la intervenció en debats i els treballs en grup.

El material didàctic *Fer Via* es especialment adequat per:

- Conté els ensenyaments mínims del currículum.
- Presenta els conceptes teòrics bàsics.
- Hi ha exercicis deductius i activitats inductives.
- Moltes activitats són pràctiques, variades i de fàcil resolució, amb espais adequats per a poder contestar-les, amb un llenguatge senzill, directe i pròxim a l'alumnat.
- Opta per l'enfocament comunicatiu com a recurs per a l'aprenentatge de la llengua.
- Contextualitza els aspectes més destacats de la història de la llengua i de la literatura. Quant al tractament de la diversitat hem tingut en compte:
 - * El treball en grup en bona part de les activitats de reflexió i de planificació com a eina per a facilitar la interacció entre alumnes amb diferents capacitats i coneixements, i millorar la motivació i la competència dels més febles.
 - * Les diferències tant en l'aportació al procés com en l'elaboració del producte final entre els diferents alumnes, sense que això signifiqui una valoració negativa independent de l'esforç esmerçat i de les capacitats i coneixements previs que constituïen el punt de partida de cada alumne o alumna.

Els objectius per a l'alumnat nouvingut són els generals d'ESO amb una especial incidència en les

competències específiques de comprensió i expressió oral i escrita, interacció i mediació.

Pel que fa als continguts que es treballaran a partir de *Fer Via*, adaptats per l'equip docent a les necessitats de l'alumnat nouvingut, són:

Comprensió i expressió	Lèxic	Fonètica, gramàtica i verbs
<ul style="list-style-type: none"> - La presentació. Descripció física - Estudis i treballs - Rutines i accions - Gustos personals - Expressió de sensacions i caràcter - Fórmules per a expressar acord o desacord - Recursos per a demanar informació - Expressió d'accions, viatges i rutines - Predicció de l'oratge - La notícia - La salut - L'esplai 	<ul style="list-style-type: none"> La família El cos humà Els oficis El temps Estats d'ànim Maneres de ser La casa Els números Roba Accions Colors Mobles Llocs 	<ul style="list-style-type: none"> Possessius Vocals Pronoms forts Pronoms febles Vocals obertes i tancades Negació S sorda i sonora Palatals Laterals Vibrants Labials Adverbis Perífrasis Infinitiu, gerundi i participi Gentilicis Present Passat Futur Condicional

Coneixements i valors culturals	Personatges valencians. Ruta dels castells. Illes valencianes. Festes. Els nostres monstres. Artistes. Monuments. Gastronomia. Pobles. Parcs Naturals. Tradicions. Costums
---------------------------------	--

8.2 MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER A LA INCLUSIÓ DE L'ALUMNAT ACI I ACIS

El Pla d'actuació personalitzat (PAP) és el document que organitza les mesures de resposta educativa, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, per a garantir l'accés, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que requereix determinades mesures personalitzades, a partir de la proposta feta en l'informe sociopsicopedagògic.

El reforç pedagògic s'ha de fer preferentment dins de l'aula ordinària utilitzant estratègies organitzatives (desdoblaments en grups heterogenis, docència compartida...) que beneficien tot l'alumnat del grup classe i possibiliten que l'alumnat que el rep participe en les activitats de les unitats didàctiques programades en el seu grup de referència.

Els alumnes diagnosticats pel departament d'orientació del centre o des de les escoles que necessiten una

adaptació curricular ACI o ACIS treballaran a partir dels quadern d'activitats *Avancem*. El seu nivell pot ser de segon cicle de primària o de tercer cicle. Andana ofereix els quaderns *Avancem 1, 2, 3, 4*, que combinen:

- Activitats del llibre *Via ESO* (de la part inicial de comprensió oral, algunes activitats d'àudio o vídeo en parella o en grup), que l'alumne amb adaptació pot fer amb la resta de companys. D'aquesta manera fem educació inclusiva, ja que en algunes activitats treballarà amb la resta d'alumnes del grup aula, amb el mateix llibre que els companys.
- Activitats del quadern *Avancem* per a treballar de forma autònoma, adaptades. És cada professor qui decideix quan els alumnes amb adaptació treballen amb el grup a l'aula i quan treballen pel seu compte.

9. ELEMENTS TRANSVERSALS

9.1 FOMENT DE LA LECTURA

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constitueix un factor clau per a conduir l'alumnat a l'èxit escolar. D'aquesta manera, les estratègies o accions es duran a terme, des de la matèria, per fomentar la lectura i l'expressió (oral i escrita) dels alumnes són:

Lectura:

- Lectura o audició de textos a l'inici de cada unitat.
- Lectures d'exemple de cada tipologia textual.
- Textos per a analitzar, completar, interpretar o prendre com a model i preguntes de comprensió lectora i de valoració personal.
- Textos literaris de lírica, narrativa i teatre.
- Lectura comprensiva de còmics.
- Lectura dialògica
- Lectura de textos periodístics.
- Lectura comprensiva de l'enunciat de les activitats.
- Monogràfics de recerca, selecció i tractament de la informació.

Expressió:

- Recitació de poemes.
- Interpretació i escenificació d'obres dramàtiques.
- Redacció de composicions i escrits de tipologia diversa seguint unes pautes i parant esment a l'ortografia.
- Participació oral en activitats en grup i preparació de debats, col·loquis, tertúlies...
- Expressió oral i escrita en raonaments, en activitats i treballs individuals, en treballs en grup o lectures dialògiques.
- Expressió oral i escrita dels aprenentatges utilitzant un vocabulari precís.

A més de les lectures obligatòries de cada avaluació, es proposaran d'altres voluntàries, adequades a l'edat i la competència lectora.

PRIMER D'ESO:

- 1r Trimestre:
 - Valencià: *Històries de por*, Angela Sommer-Bodenburg. Editorial: Bromera
- 2n Trimestre:
 - Valencià: *La volta al món en huitanta dies*. Jules Verne. Editorial Bromera Teatre
- 3r Trimestre:
 - Valencià: *Matilda*. . Editorial

SEGON D'ESO:

- 1r Trimestre: *De la mà d'un escriptor: IES Maria Moliner*. Enkuadres.
 - Optativa: *Cartes d'hivern*. A. Fernández-Paz. Bromera
- 2n Trimestre: *De la mà d'un escriptor: IES Maria Moliner*. Enkuadres.
 - Optativa: *Marina*, Gemma Pasqual. Voramar.
- 3r Trimestre: *Joan el cendrós*. Carles Alberola et al. Bromera Teatre
 - Optativa: *El guardià de l'anell*. Vicent Pascual. Tabarca

TERCER D'ESO:

- Primera avaluació: *@Rita_trobador*. Joan Nave. Bromera.
 - Optativa: *Llàgrimes sobre Bagdad*. Gemma Pasqual.
- Segona avaluació: *El codi Anunnaki*. A. Rovira. Enkuadres.
 - Optativa: *Insòlita memòria*. Vicent Penya. Onada.
- Tercera avaluació: *Jaume el de la Serra*. Conxa Guilabert. Enkuadres
 - Optativa: *M'esperaràs*. Carles Alberola. Bromera.

QUART D'ESO

- - 1r Trimestre: *Mecanoscrit del Segon Origen*. Manuel de Pedrolo. Grup62
 - Optativa: *Pell d'àngel*. Conxa Guilabert. Enkuadres
- - 2n Trimestre: *Camp de maduixes*. Jordi Sierra i Fabra, Cruïlla
 - Optativa: *La sang reial*. Antoni Rovira, Enkuadres
- - 3r Trimestre: *L'últim faena del senyor Luna*. C. Mallorquí. Marjal.
 - Optativa: - *Dora diu que no*, Isabel Clara-Simó, ed. Bromera

9.1.1 Projectes de lectura

El Club Lector és una iniciativa encaminada a experimentar una altra manera de treballar la lectura en programes on l'alumnat hi està poc avessat: FPB, PMAR. Es tracta que esta no siga vista com una obligació sinó que es fomenti el fet de llegir per plaer. L'objectiu és eliminar l'obligatorietat d'unes determinades lectures per curs de les quals l'alumnat s'ha d'examinar, però no d'eliminar l'obligatorietat de la lectura. A l'inici de curs, cada alumne crea el seu llistat obert de lectures, a partir d'unes obres proposades que poden estar a la biblioteca, i de les quals haurà de triar la que més li agrada. Cada dia a l'inici de la classe es dediquen 10 o 15 minuts a la lectura individual, o bé es dedica una hora setmanal a la lectura i les activitats de lèxic, comprensió lectora, etc. A mesura que es van llegint els llibres, es comenten i se'ls poden intercanviar. De la mateixa manera, si un llibre no agrada es pot abandonar i començar un altre. A l'aula hi haurà un panell on cada alumne anirà anotant els llibres que va llegint i si li han agradat més o menys, segons una llegenda que inicialment ha estat consensuada. Este seguiment podrà penjar-se també a Internet. D'esta manera, cada alumne va llegint al seu ritme i en funció de les seues preferències.

9.1.2 Projecte de ràdio «Contracorrent ràdio»

Part dels continguts curriculars de l'assignatura seran treballats a través d'un doble projecte de creació de programes de ràdio fets per l'alumnat.

El projecte Contra Corrent Ràdio es fonamenta en el temari de 4t d'ESO. El tres grups de 4t de l'institut treballaran l'assignatura de valencià transformant els seus treballs en programes de ràdio. Només la gramàtica restaria fora del programa. L'objectiu és que els alumnes s'impliquen en l'aprenentatge de l'assignatura i ho facen d'una manera activa. Per tal de comboiar els alumnes perquè treballen en grup i no se senten discriminats. Hem preparat grups de treball flexibles en cada avaluació.

Contra Corrent Ràdio està encabida dins la xarxa Spotify i el seu abast és global, de manera que pot ser escoltada arran del domini lingüístic i qualsevol persona del món podrà escoltar els programes que s'hi han penjat. La difusió de la ràdio s'organitza des del departament de Valencià amb el suport de l'IES Maria Moliner.

9.2 COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TIC

Per a incorporar les TIC a l'aula s'ha proposat una sèrie de recursos integrats amb els continguts i activitats del llibre *Valencià: Llengua i Literatura* per al curs que complementen i amplien la matèria. Estos recursos s'incorporen al dia a dia a l'aula, on comparteixen protagonisme amb els continguts planificats per a este curs.

D'altra banda, l'adquisició de la competència digital es fa patent a través del l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) aplicades a l'aprenentatge, la inclusió i la participació en la societat implica, a més, l'adquisició d'una sèrie de coneixements, habilitats i actituds derivats dels canvis produïts sobre la lectura i l'escriptura per l'aplicació de les TIC i la generació d'entorns virtuals, no sols d'aprenentatge, sinó també d'interacció social. En este sentit, els continguts de Valencià: Llengua i Literatura es relacionen amb coneixements del llenguatge específic bàsic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor, així com les seues pautes de descodificació i transferència. A més, incideix en el coneixement i ús de les principals aplicacions informàtiques necessàries per a l'accés a les fonts i el processament de la informació, i, com a conseqüència d'estos, també s'aborda el coneixement dels drets i les llibertats que assisteixen a les persones en el món digital. El treball de les habilitats de comprensió oral i lectora inclou el desenrotllament de destreses relacionades amb la recerca, l'accés i el processament de la informació. Per la seua banda, les habilitats d'expressió oral i escrita impliquen el domini de destreses bàsiques d'ús de la informació i creació de continguts en l'àmbit personal, acadèmic, social i professional. En tots els casos s'incideix en el coneixement dels riscos associats a l'ús de les tecnologies i de recursos en línia i les estratègies actuals per a evitar-los. És a dir, s'ensenya a identificar els comportaments adequats en l'àmbit digital per a protegir la informació, pròpia i d'altres persones, així com conèixer els aspectes addictius de les tecnologies.

Proposem la redacció de treballs i de textos de caràcter propi, relacionats amb els diferents aspectes de la matèria, mitjançant processadors de textos i l'ús de correctors ortogràfics per a una correcta revisió final. Ús de la plataforma Aules per a treballs de grup, presentacions i autoavaluacions.

També afavorirem la utilització de biblioteques, tant físiques com virtuals; ús d'Internet: recerca guiada d'informació mitjançant cercadors i consulta d'adreces web específiques; utilització de diccionaris i traductors digitals; consulta de diaris i revistes en format digital.

A causa de la pandèmia COVID-19, hem adquirit, de grat o per força, noves aplicacions, metodologies TIC i recursos nous per a l'emissió en directe, gravacions en diferit, la plataforma Aules, el correu electrònic o qualsevol altre mitjà digital que han facilitat l'ensenyament i aprenentatge malgrat la situació sanitària en què ens hem trobat.

9.3 EMPRENEDORIA

L'assignatura també contribueix a l'adquisició de la competència d'aprendre a aprendre, ja que des de tots els blocs de contingut es desenrotllen tècniques i estratègies que afavoreixen el coneixement dels processos mentals a què s'entreguen les persones quan aprenen, a més del coneixement sobre els processos d'aprenentatge, així com el desenrotllament de la destresa de regular i controlar l'aprenentatge que es du a terme.

També esta matèria contribueix a l'adquisició de la competència, en el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, la qual implica la capacitat de transformar les idees en actes. La comunicació es basa justament en la transmissió d'idees i coneixements a través d'actes comunicatius que tenen lloc en determinats àmbits d'ús (personal, acadèmic, social i professional). Per tant, si plantejem cada situació de comunicació com un problema o un repte a què s'ha d'enfrontar l'usuari de la llengua. Podem afirmar que en cada cas s'ha de prendre consciència de la situació en la qual s'ha d'intervindre o que cal resoldre. Per tant, el parlant ha de saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, a fi d'aconseguir l'objectiu previst. En la realització de les activitats comunicatives es promou el desenrotllament d'actituds que afavoreixen la iniciativa emprenedora, la capacitat de pensar de forma creativa, de gestionar el risc i de manejar la incertesa per mitjà del desenrotllament de destreses o habilitats com la capacitat d'anàlisi; la capacitat de planificació, organització, gestió i presa de decisions; la capacitat d'adaptació al canvi i de resolució de problemes; la comunicació, presentació, representació i negociació efectives; l'habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; la participació; la capacitat de lideratge i delegació; el pensament crític i el sentit de la responsabilitat, l'autoconfiança, l'avaluació i l'autoavaluació. Tot això es plasma als treballs de grup que demanem al llarg del curs ja que fem un seguiment del procés d'aprenentatge més que dels resultats que els comuna a reconduir les seues estratègies per tal d'arribar a uns resultats creatius i productius.

9.4 EDUCACIÓ CÍVICA I CONSTITUCIONAL

La comunicació és un dels pilars de la convivència social, el desenrotllament de la competència comunicativa ha d'anar estretament lligat al desenrotllament de la competència social i ciutadana. El plantejament bàsicament procedimental de l'assignatura implica que l'aprenentatge de les habilitats lingüístiques necessàries perquè es produïska la comunicació contribuïska a la comprensió de les experiències col·lectives i de l'organització i el funcionament del passat i present de les societats. A més, en molts casos, es plantegen situacions d'aprenentatge estretament lligades a la realitat social del món actual, els seus conflictes i motivacions, els elements que són comuns i els que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenrotlla la vida dels grups humans, i els seus èxits i problemes, per a comprometre's personalment i col·lectivament a millorar-los, i participar així, de manera activa, eficaç i constructiva, en la vida social i professional. Així doncs, per mitjà de l'organització d'equips de treball cooperatius s'hi incorporen formes de comportament individual que capaciten les persones per a conèixer-se, aprèn a cooperar, a comprometre's i a afrontar els conflictes, a prendre perspectiva, a desenrotllar

la percepció de l'individu en relació a la seua capacitat per a influir en l'àmbit social i a elaborar argumentacions basades en evidències. És a dir, aprèn a posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres i, finalment, fer valer els seus drets i acceptar els deures plasmats a les lleis, així com tindre la capacitat de crítica per millorar-les i contribuir al benestar comú de la societat en què hi viu.

10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT

10.1 PROPOSTES DE MILLORA

La major dificultat que trobem cada curs és la baixa competència oral del nostre alumnat, tant la comprensió com l'expressió. A més els grups nombrosos han dificultat en gran mesura la realització d'activitats orals per practicar sobretot l'expressió. Així, des del Departament de Valencià es proposa grups menys nombrosos o desdoblaments d'aquells grups que ho siguen. Tot i això cada curs introduïm més el treball en equip i la corresponent exposició oral grupal o individual. També escoltem poemes musicats o cançons de diferents tipus o èpoques per millorar la comprensió oral. Realització de converses, debats i tallers teatrals.

10.2 INDICADORS D'ÈXIT DE L'AVALUACIÓ DOCENT

A part dels resultats per grup amb percentatges d'aprovat de cada docent, també caldrà fer un autoinforme que presentarà cada professor durant les memòries de final de curs. També podrà estar complementat amb les dades extretes d'enquestes i activitats presentades a l'alumnat.

Realitzarem activitats durant l'avaluació inicial que repetirem a final de curs perquè tant l'alumnat com el professorat pugua autoavaluar el nivell d'èxit. Concretament, compararem el procés de la creació de textos a l'inici, durant i al final de curs. També farem un mateix dictat a l'inici i a final de curs per comprovar l'evolució tant per part del professorat com del mateix alumnat.

En este informe, amb les dades de les enquestes i de les activitats, s'hi reflectiran els indicadors que són preguntes a partir de les respostes de les quals s'hi podrà avaluar l'èxit en el procés d'ensenyança de cada professor durant el curs. Observarem quines estratègies didàctiques s'hi han utilitzat, innovacions educatives experimentades, abast de la metodologia emprada, nivell de solució de les tasques competencials i, en definitiva, comprovar l'acompliment de la mateixa programació didàctica. Els indicadors d'èxit que anotarem en l'informe seran almenys estos:

- Recursos didàctics materials utilitzats (suficients, accessibles, etc)
- Planificació adequada de les activitats d'acord amb la metodologia programada (nivell de dificultat, interessants per a l'alumnat, transversals, interdisciplinars)
- Treball de les competències
- Ús de les TIC
- Realització d'activitats complementàries i extraescolars adequades
- Capacitat per motivar l'alumnat (crear curiositat, participació, conflicte cognitiu)
- Grau de participació de les famílies
- Mesures necessàries d'atenció a la diversitat segons les necessitats de cada alumne
- Coincidència de la programació amb el que es realitza al llarg del curs
- L'alumnat coneix la programació: els objectius, criteris d'avaluació, metodologia, etc.

- La programació s'adequa a les necessitats de l'entorn i de l'alumnat
- La programació respon a la línia pedagògica del centre.
- La programació recull les propostes de la memòria anterior.
- Es fa un seguiment i avaluació trimestral de la programació.
- La planificació de les eixides didàctiques i activitats complementàries és coherent amb la programació.
- Este pla d'activitats està implementat en la programació d'aula
- Este pla fa que l'escola siga més oberta, interessant i divertida.
- Assistència a cursos de formació
- El contingut de cursets de formació als qual hem assistit han cobert les nostres expectatives.

Totes les dades recollides per grups de cada professor les posarem en comú i a partir d'estes proposarem les millores per al curs vinent.

11. METODOLOGIA

11.1. METODOLOGIA GENERAL I ESPECÍFICA DE LA MATÈRIA

La metodologia que seguirem és concebuda com una estratègia per tal de superar dificultats o deficiències en el procés educatiu. En este sentit, fer un aprenentatge significatiu suposa establir una relació entre allò que s'aprén i algun element ja existent en l'estructura cognitiva de l'individu i que és rellevant respecte al nou material objecte d'aprenentatge. També contemplarà el funcionament de grup perquè el propòsit és un ensenyament-aprenentatge incliusiu on la persona, a pesar del nivell de necessitat de suport que tinga, trobe el seu lloc i se senta motivat per l'entorn.

Segons la concepció constructivista de l'aprenentatge escolar, és l'alumne qui construeix els propis esquemes de coneixement. Ara bé, perquè l'aprenentatge d'un contingut nou siga significatiu, cal que l'alumne relacione este contingut amb els conceptes que ja posseeix i les experiències prèvies, per tant, serà necessari també plantejar-ho sempre dins d'un enfocament comunicatiu. L'atribució de significat donada al material que és objecte d'aprenentatge té lloc a mesura que l'alumne va relacionant allò que aprén amb allò que ja sap i d'esta manera va construint, modificant i reelaborant els seus esquemes de coneixements. En definitiva, el que l'escola ha de potenciar és l'autonomia de l'aprenent, la capacitat d'aprendre a aprendre.

Una metodologia com la que acabem d'esmentar es concreta en el terreny lingüístic en una concepció de l'aula com al marc per a la comunicació interactiva que comporte un aprenentatge dialògic i on es facen arribar una gran diversitat de discursos que servisquen com a instruments pedagògics adients perquè la reflexió sobre els mecanismes de la llengua estiga integrada en les tasques d'anàlisi i producció del discurs. Exercicis i activitats diversificades que tenen en compte competències i intel·ligències múltiples: treball individual i en grup, treball cooperatiu en projectes i en tasques integrades, ús de les TIC i activitats que treballen continguts fonamentals. Estan seqüenciats per nivells de dificultat, aborden diversos estils cognitius i intel·ligències i faciliten l'adquisició de competències a tots els alumnes. El paper actiu i autònom dels alumnes conscients de ser responsables del seu aprenentatge ha de ser reforçat per una gran varietat de mètodes actius que faciliten la participació i implicació d'estos, i l'adquisició i ús de coneixements en situacions reals que generen aprenentatges transferibles i duradors. Els mètodes actius poden recolzar-se en estructures d'aprenentatge cooperatiu, que asseguren la interacció entre iguals i amb altres membres de la comunitat educativa i l'entorn, de manera que, a través de la resolució conjunta de les tasques, els membres del grup desenrotllen noves habilitats i estratègies que puguen aplicar a situacions semblants en contextos formals i no formals.

És fonamental que l'alumne comprove que aprenem dels errors que descobrim, i així assimilaran la por que tenen davant dels errors i les equivocacions. També és important fomentar en l'alumne el sentiment de necessitat, promovent una consciència ciutadana que es veurà reflectida en el seu comportament en la societat. Per este motiu, serà important conscienciar l'alumne amb metodologia inclusiva que és millor treballar en comunitat que no tot sol, per portar a terme diferents treballs, i les anomenades dinàmiques de grup.

11.2. RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

11.2.1 Llibres de text

- 1r ESO – Via ESO 1. Ed. Andana.
- 2n ESO – Via ESO 2. Ed. Andana.
- 3r ESO – Via ESO 3. Ed. Andana.
- 4t ESO – Via ESO 4. Ed. Andana.

11.2.2 Recursos didàctics

- *Diccionari Valencià*, Generalitat Valenciana- Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Edicions Bromera, 1996.
- *Diccionari escolar Castellà-Valencià Valencià- Castellà*, Josep Lacreu i altres, Edicions Bromera, 2005.
- *Quadern d'ORTOGRAFIA*, ed. Edebé.
- *Quadern de COMPRENSIÓ LECTORA*, ed. Edebé.
- *Quadern de competències clau*, ed. Edebé
- *Flexió verbal*, Enric Valor, ed. Tres i Quatre.
- Materials d'adaptació per mesures d'inclusió de nivell II i III de què disposa el Departament, que són, entre d'altres: el manual *Nexe*, de l'editorial Casals; els quaderns *Calaixet, 4, 5 i 6* ; el manual *Benvinguts*, de l'editorial Bromera; *Aprenem junts (Quadern de treball)*, de l'editorial 96 o *Quadern de diversitat*, de l'editorial ECIR.
- Ordinadors personals i dispositius mòbils propietat del professorat d'este departament per al funcionament de l'eina ITACA de control, comunicació i avaluació de l'alumnat així com per a l'ús d'altres aplicacions i programari educatiu.
- Recursos digitals:
- Quadern digital i recursos interactius d'Andana Editorial. Només podem fer-ne ús quan tenim l'oportunitat d'accedir a una pissarra digital o projector.
- *Diccionari Català, Valencià, Balear*. Alcover-Moll
- *Diccionari Normatiu Valencià*, Acadèmia Valenciana de la Llengua.
- Rebot Digital de la GVA

11.3 Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge

Els continguts de la matèria de *Valencià: Llengua i Literatura* estan fortament relacionats entre si, de manera que els procediments que s'aprenen i s'utilitzen faciliten esta interrelació.

El procés d'aprenentatge recorre, inicialment, a mètodes inductius que parteixen sempre de l'experiència i el coneixement previ dels alumnes. Els eixos s'inicien amb activitats grupals inclusives que serveixen per a motivar l'alumne/a sobre qüestions concretes de la llengua i crear aprenentatges significatius.

L'exposició dels continguts en les unitats, igualment, participa d'esta metodologia inductiva. Així l'alumne/a té inicialment un acostament a la matèria des d'una perspectiva pràctica (textos, exemples, sil·logismes, etc.), de la qual, seguidament, podrà abstraure les regles de funcionament de la llengua. En este sentit, al final dels blocs de cada unitat es proposen una sèrie d'activitats destinades a fixar els continguts i els procediments, i a assegurar-se que l'alumne/a els ha incorporat al seu bagatge.

Els mètodes deductius i l'ús de conceptes abstractes, en suma, es converteixen en un punt d'arribada i en la culminació de l'aprenentatge.

Per tal de garantir la utilitat de l'aprenentatge i la implicació dels alumnes, es tenen en compte, a més de les exigències del currículum, les motivacions i les necessitats dels adolescents. La selecció de textos, l'elecció de temes, la selecció d'exemples, etc.

Per al tractament dels continguts en la matèria de *Valencià: Llengua i Literatura* d'este curs se segueix una metodologia específica que promou la construcció d'aprenentatges significatius a partir de seqüències d'aprenentatge que plantegen:

- Evocació de coneixements previs mitjançant imatges, textos expositius i preguntes per començar a reflexionar sobre el tema.
- Progressiva i acurada incorporació de nous continguts, amb claredat, de forma concisa i estructurada, per afavorir-ne la comprensió. S'incorporen de la manera següent:

— En totes les unitats es mostra una selecció equilibrada de textos de tipologies diverses amb propostes i activitats de grup o petit grup per a la comprensió abans i després de la lectura. A més, es proposa una activitat especial de competència escrita que reproduceix el model d'activitat de les proves de diagnòstic.

— Es duen a terme anàlisis i elaboracions de textos de diverses tipologies i de diferents gèneres literaris amb activitats lligades a la vida quotidiana per tal de fomentar l'expressió i l'hàbit de lectura. Es treballen competències clau relacionades amb la pràctica de les necessàries per a comprendre i escriure textos.

— S'estudien els recursos expressius de la llengua literària per a proporcionar un primer acostament als diferents gèneres literaris, com també a les convencions literàries bàsiques. Tot això, amb l'objectiu de familiaritzar-se amb les peculiaritats del llenguatge literari i propiciar experiències plaents amb la lectura.

— S'integren els continguts relacionats amb la reflexió sobre la llengua i amb l'adquisició dels conceptes i la terminologia gramaticals. S'expliquen els mecanismes de funcionament de la llengua en tots els seus nivells (fonètic, morfològic, sintàctic i semàntic) i es proposen seqüències d'aprenentatge amb activitats de gramàtica, ortografia i lèxic per a assimilar un major domini de la llengua. A més, es treballen competències clau relacionades amb la pràctica per a comprendre oracions, escriure paraules correctament i utilitzar un vocabulari variat i precís.

11.4 ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS

Considerem que les activitats complementàries i extraescolars més adequades per a estos cicles són totes aquelles que tinguen relació amb representacions teatrals, recitals poètics o la visualització de pel·lícules o audiovisuals relacionades amb l'àrea i el nivell. Així, hi ha programades les següents activitats, que es poden anar ampliant i concretant al llarg del curs tenint sempre en compte les mesures d'inclusió en tots els nivells.

1. Realització d'exposicions, jornades, etc., interessants des del punt de vista de la nostra llengua i la literatura.
2. Debats-col·loquis amb algun dels autors o autores de les obres llegides durant el curs.
3. Participació en el concurs literari Sambori i les trobades d'escoles en valencià. Tots els nivells.

E1

- Excursió a peu a la biblioteca. 1r Trimestre. 2 hores
- Fira del llibre a València a finals d'abril

E2

- Excursió a peu a la biblioteca
- Excursió a Bocairent en col·laboració amb el departament d'Educació Física
- Trobada amb l'alcalde de Sagunt.
- Taller *La rosa de paper*.

E3

- Teatre @Rita_trobador
- Excursió a la València medieval
- Trobada amb l'escriptora Conxa Guilabert.
- Excursió al Grau Vell en col·laboració amb els departaments de GH i Biologia

E4

- Ruta literària Vicent A. Estellés
- Eixida oberta al teatre.

Per a tots els cursos de l'institut:

- Campionat intercentres d'escacs del Camp de Morvedre

Així mateix, des del departament es participarà en aquelles activitats proposades al centre per la direcció o per altres departaments que es consideren d'interés per a l'alumnat en relació amb la matèria.

PROGRAMACIÓ DE BATXILLERAT

1. INTRODUCCIÓ

1.1 JUSTIFICACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ

La Programació Didàctica de l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura per a l'Educació Secundària està fonamentada en el DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat. També té en compte els principis de La Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut, així com el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià. També té en compte la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, en l'article 5, determina que, per a la consecució d'este objectiu primer, el Programa d'educació plurilingüe i intercultural assegura que, en acabar els ensenyaments obligatoris, l'alumnat haja assolit, com a mínim, les competències orals i escrites del Marc europeu comú de referència equivalent al B1 de valencià i castellà. A més, la Llei 4/2018, de 21 de febrer, amplia el ventall i pren en consideració, també, en els articles 1 i 3.4, les llengües no curriculars i de les minories lingüístiques de cada centre educatiu. A partir de tot això plantegem una programació d'àmbit lingüístic que aglutine les àrees de Valencià, llengua i literatura, i Llengua i literatura castellana sota el paraigua del tractament integrat de llengües, amb metodologies actives (aprenentatge basat en projectes o en tasques, aprenentatge cooperatiu) i amb un enfocament comunicatiu. En definitiva, este departament s'até a tot el marc legal especificat a la RESOLUCIÓ de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat durant el curs 2023-2024.

L'ensenyament de la llengua i la literatura, basat en el *Marc de Referència Europeu*, es revesteix d'una metodologia comunicativa i incorpora de manera decidida i pràctica les noves tecnologies de la informació (TIC) tant com les actuals eines procedimentals.

L'objectiu principal de l'àrea de valencià en esta etapa final educativa és aconseguir bons usuaris amb una competència lingüística C (*Portfolio europeu de les llengües*); uns usuaris que empren el valencià amb un bon nombre de destreses lingüístiques, i que reflexionen també al llarg dels dos cursos de Batxillerat sobre el passat, el present i la projecció futura de la llengua.

El Batxillerat és una etapa postobligatòria de l'educació secundària que té per finalitat proporcionar als alumnes i les alumnes formació, maduresa intel·lectual i humana, així com els coneixements i habilitats que els permeten desenvolupar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i competència. Es pretén que els ensenyaments de Batxillerat capaciten els alumnes per a accedir a l'educació superior, tant a l'ensenyament universitari com als ensenyaments artístics superiors, a la formació professional de grau superior, als ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny de grau superior i als ensenyaments esportius de grau superior. I per tant, encara que és una etapa final dels estudis de secundària que conclou satisfactòriament amb l'obtenció del títol de Batxillerat, té alhora un caràcter propedèutic o preparatori d'estudis superiors de qualsevol àmbit de la especialització laboral i/o universitària.

1.2 CONTEXTUALITZACIÓ

L'Institut d'Ensenyament Secundari "María Moliner" del Port de Sagunt permet que l'alumnat de 1r de Batxillerat opte per la modalitat de batxillerat de Ciències i Tecnologia i batxillerat d'Humanitats i Ciències Socials. A 2n de Batxillerat, també tindrem dos grups, un per a cada modalitat.

La nostra assignatura pot interactuar amb l'assignatura de llengua castellana, amb la qual comparteix uns objectius i uns continguts al Decret i, igualment, pot interactuar amb les assignatures corresponents als diversos idiomes estrangers, especialment pel que fa a les estratègies i procediments didàctics. En esta línia plantejarem activitats interdisciplinàries amb les assignatures de llengua castellana i idiomes estrangers. Això possibilitarà una major dedicació en millorar competències lingüístiques de les quals el nostre alumnat n'està mancat generalment.

2. OBJECTIUS

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix que el batxillerat ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les capacitats que els permeten:

1. Exercir la ciutadania democràtica, des d'una perspectiva global, i adquirir una consciència cívica responsable, inspirada pels valors de la Constitució Espanyola, així en la construcció d'una societat justa i equitativa.
2. Consolidar una maduresa personal, afectiva sexual i social que els permeta actuar de manera respectuosa, responsable i autònoma i desenvolupar l'esperit crític. Preveure, detectar i resoldre pacíficament els conflictes personals, familiars i socials, així com les possibles situacions de violència.
3. Fomentar la igualtat efectiva de drets i oportunitats de dones i homes, analitzar i valorar críticament les desigualtats existents, així com el reconeixement i ensenyament del paper de les dones en la història i impulsar la igualtat real i la no discriminació per raó de naixement, sexe, origen racial o ètnic, discapacitat, edat, malaltia, religió o creences, orientació sexual o identitat de gènere o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
4. Afermar els hàbits de lectura, estudi i disciplina, com a condicions necessàries per a l'eficaç aprofitament de l'aprenentatge, i com a mitjà de desenvolupament personal.
5. Dominar, tant en la seua expressió oral com escrita, el valencià i el castellà
6. Expressar-se amb fluïdesa i correcció en una o més llengües estrangeres.
7. Utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació.
8. Conèixer i valorar críticament les diferents realitats del món contemporani, els seus antecedents històrics i els principals factors de la seua evolució, com a mostra del multilingüisme i de la multiculturalitat manera solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social.
9. Accedir als coneixements científics i tecnològics fonamentals i dominar les habilitats bàsiques pròpies de la modalitat triada.
10. Comprendre els elements i procediments fonamentals de la investigació i dels mètodes científics. Conèixer i valorar de manera crítica la contribució de la ciència i la tecnologia en el canvi de les condicions de vida, així com afermar la sensibilitat i el respecte cap al medi ambient.

11. Afermar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.
12. Desenvolupar la sensibilitat artística i literària, així com el criteri estètic, com a fonts de formació i enriquiment cultural.
13. Utilitzar l'educació física i l'esport per a afavorir el desenvolupament personal i social. Afermar els hàbits d'activitats físicoesportives per a afavorir el benestar físic i mental, així com a mitjà de desenvolupament personal i social.
14. Afermar actituds de respecte i prevenció en l'àmbit de la mobilitat segura i saludable.
15. Fomentar una actitud responsable i compromesa en la lluita contra el canvi climàtic i en la defensa del desenvolupament sostenible.
16. Valorar críticament els hàbits socials relacionats amb la salut, el consum, la cura, l'empatia i el respecte cap als éssers vius, especialment els animals.

3. COMPETÈNCIES CLAU I COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

3.1 COMPETÈNCIES CLAU

El Reial Decret 243/2022, de 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i les ensenyances mínimes del batxillerat, considera que per a complir les finalitats d'aquesta etapa educativa cal que l'alumne progressi en el grau de desenvolupament de les competències que d'acord amb el perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic ha d'haver assolit en acabar secundària.

El Perfil d'eixida de l'ensenyament bàsic s'ha dissenyat tenint en compte la Recomanació del Consell de la UE relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, els reptes de la UNESCO i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de l'ONU, per tal de garantir que l'alumnat que supere amb èxit la secundària estiga capacitada per a activar els aprenentatges que li permeten respondre davant dels desafiaments als quals haurà d'enfrontar-se al llarg de la seua vida. Es tracta de saber mobilitzar continguts, habilitats i actituds per poder actuar i solucionar necessitats presents en la realitat.

Aquests assoliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugui progressar amb èxit en el seu itinerari formatiu i encarar-se als principals reptes i desafiaments globals i locals són les **competències clau**.

De l'adaptació de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la UE, la LOMLOE estableix les següents:

CCL: competència en comunicació lingüística

CP: competència plurilingüe

CMCT: competència matemàtica i competència en ciència i tecnologia

CD: competència digital

CPSAA: competència personal, social i d'aprendre a aprendre

CC: competència ciutadana

CE: competència emprenedora

CCEC: competència en consciència i expressió culturals

Hem de tenir en compte la transversalitat de totes les competències clau, que s'adquireixen i es desenvolupen en totes les àrees i matèries. A més, per tal de definir-les, concretar-les i adaptar-les al batxillerat, el Reial Decret 243/2022 ha establert un conjunt de **descriptors operatius**, que són el referent, juntament amb els objectius de l'etapa, per a les competències específiques de cada matèria.

Pel que fa a l'especial vinculació a la nostra matèria, ens centrarem en la competència en comunicació lingüística (CCL) i la competència plurilingüe (CP).

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. Implica mobilitzar, de manera conscient, el conjunt de coneixements, destreses i actituds que permeten comprendre, interpretar i valorar críticament missatges orals, escrits, signats o multimodals evitant els riscos de manipulació i desinformació, així com comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera cooperativa, creativa, ètica i respectuosa.

La competència en comunicació lingüística constitueix la base per al pensament propi i per a la construcció del coneixement en tots els àmbits del saber. Per això, el seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o les llengües de signes per a pensar i per a aprendre. Finalment, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...	En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...
CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i transmetre opinions, com per a construir vincles personals.	CCL1. S'expressa de manera oral, escrita, signada o multimodal amb fluïdesa, coherència, correcció i adequació als diferents contextos socials i acadèmics, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa tant per a intercanviar informació, crear coneixement i argumentar les seues opinions com per a establir i cuidar les seues relacions interpersonals.
CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels àmbits personal, social, educatiu i professional per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.	CCL2. Comprén, interpreta i valora amb actitud crítica textos orals, escrits, signats o multimodals dels diferents àmbits, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, per a participar en diferents contextos de manera activa i informada i per a construir coneixement.
CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera progressivament autònoma informació procedent de diferents fonts, avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu, crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CCL3. Localitza, selecciona i contrasta de manera autònoma informació procedent de diferents fonts avaluant la seua fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i la integra i transforma en coneixement per a comunicar-la de manera clara i rigorosa adoptant un punt de vista creatiu i crític al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

<p>CCL4. Llig amb autonomia obres diverses adequades a la seua edat, seleccionant les que millor s'ajusten als seus gustos i interessos; aprecia el patrimoni literari com a llit privilegiat de l'experiència individual i col·lectiva; i mobilitza la seua pròpia experiència biogràfica i els seus coneixements literaris i culturals per a construir i compartir la seua interpretació de les obres i per a crear textos d'intenció literària de progressiva complexitat.</p>	<p>CCL4. Llig amb autonomia obres rellevants de la literatura posant-les en relació amb el seu context sociohistòric de producció, amb la tradició literària anterior i posterior i examinant la petjada del seu llegat en l'actualitat, per a construir i compartir la seua pròpia interpretació argumentada de les obres, crear i recrear obres d'intenció literària i conformar progressivament un mapa cultural.</p>
<p>CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.</p>	<p>CCL5. Posa les seues pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, evitant i rebutjant els usos discriminatoris, així com els abusos de poder, per a afavorir la utilització no sols eficaç sinó també ètica dels diferents sistemes de comunicació.</p>

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE (CP)

La competència plurilingüe implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Aquesta competència suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per a desenvolupar estratègies que permeten mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, en el seu cas, mantindre i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra, així mateix, dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

En completar l'ensenyament bàsic l'alumne o l'alumna...	En completar el batxillerat l'alumne o l'alumna...
CP1. Usa eficaçment una o més llengües, a més de la llengua o llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives, de manera apropiada i adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.	CP1. Utilitza amb fluïdesa, adequació i acceptable correcció una o més llengües, a més de la llengua familiar o de les llengües familiars, per a respondre a les seues necessitats comunicatives amb espontaneïtat i autonomia en diferents situacions i contextos dels àmbits personal, social, educatiu i professional.
CP2. A partir de les seues experiències, realitza transferències entre diferents llengües com a estratègia per a comunicar-se i ampliar el seu repertori lingüístic individual.	CP2. A partir de les seues experiències, desenvolupa estratègies que li permeten ampliar i enriquir de manera sistemàtica el seu repertori lingüístic individual amb la finalitat de comunicar-se de manera eficaç.
CP3. Coneix, valora i respecta la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal com a factor de diàleg, per a fomentar la cohesió social.	CP3. Coneix i valora críticament la diversitat lingüística i cultural present en la societat, integrant-la en el seu desenvolupament personal i anteposant la comprensió mútua com a característica central de la comunicació, per a fomentar la cohesió social.

3.2. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les **competències específiques** són els assoliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o situacions que requereixen els **sabers bàsics** de cada matèria. Són, a més, un element de connexió entre el Perfil d'eixida, els sabers bàsics i els criteris d'avaluació, que s'han de desenvolupar mitjançant **situacions d'aprenentatge** contextualitzades.

El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix les següents competències específiques per a l'àrea de Valencià: Llengua i Literatura:

Multilingüisme i interculturalitat (CE1)

Analitzar i explicar la diversitat lingüística i els fenòmens de contacte de llengües del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i intercultural de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa i de la riquesa dialectal del català i del castellà.

Comunicació ètica (CE2)

Comunicar-se oralment i per escrit i participar en intercanvis comunicatius amb empatia i respecte cap als participants, detectant usos no ètics del llenguatge, i fent servir les dues llengües oficials de manera no discriminatòria ni ofensiva, per a resoldre conflictes i facilitar el treball cooperatiu, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Comprensió oral i multimodal (CE3)

Comprendre, interpretar i valorar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió oral, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

Comprensió escrita i multimodal (CE4)

Comprendre, interpretar i valorar textos escrits i multimodals, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, aplicant estratègies variades de comprensió escrita, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat i fiabilitat.

Expressió oral (CE5)

Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, utilitzant el llenguatge verbal i no verbal amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió i adequació emprant estratègies variades de planificació, producció, assaig i revisió.

Expressió escrita i multimodal (CE6)

Produir textos escrits i multimodals, amb especial atenció als gèneres acadèmics, coherents, cohesionats, adequats i correctes emprant estratègies variades de planificació, textualització, revisió i edició.

Interacció oral, escrita i multimodal (CE7)

Interactuar de manera oral, escrita i multimodal, mitjançant textos complexos de tots els àmbits, especialment acadèmics i dels mitjans de comunicació, seleccionant i contrastant la fiabilitat d'aquests, fent servir un punt de vista crític i personal amb un llenguatge no discriminatori i respectuós.

Mediació oral, escrita i multimodal (CE8)

Mediar entre interlocutors, en distintes llengües o varietats, o entre les modalitats i registres d'una mateixa llengua, fent ús d'estratègies i coneixement eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o a simplificar missatges.

Gestió de la informació (CE9)

Cercar, seleccionar, reelaborar i comunicar informació procedent de diferents fonts de manera pertinent, creativa i ètica, utilitzant diferents codis i canals, en els àmbits personal, social, acadèmic i professional.

Lectura autònoma (CE10)

Seleccionar i llegir de manera autònoma i crítica obres rellevants de la literatura contemporània, o de diferents camps del saber, com a font de plaer i de coneixement, compartint l'experiència lectora, i configurant un itinerari lector a partir de la selecció autònoma de lectures.

Competència literària (CE11)

Llegir, interpretar i valorar críticament obres literàries d'autores i d'autors en llengua catalana i castellana, analitzar-les dins del seu context sociohistòric, vincular-les a diverses disciplines artístiques i culturals i crear textos amb finalitat literària.

Reflexió i consciència lingüística (CE12)

Reflexionar sobre les formes lingüístiques i els usos discursius, de dues o més llengües, per comunicar-se oralment i per escrit, d'una manera ètica i eficaç, en contextos personals, socials, acadèmics i professionals.

3.2.1 Connexions entre les competències específiques de l'àrea i matèria

Les competències en comprensió i expressió oral, escrita i multimodal (CE3, CE4, CE5 i CE6), com a destreses lingüístiques bàsiques, estan a la base de la comunicació i, com a tals, són indestruïbles de les competències en interacció (CE7) i mediació (CE8), ja que no hi ha processos comunicatius bidireccionals sense expressió ni comprensió.

La competència multilingüe i intercultural (CE1) no es pot assolir sense una bona competència en comprensió oral i escrita (CE3, CE4) per entendre la diversitat lingüística i cultural i tampoc no es pot desvincular de l'expressió i la interacció (CE5, CE6 i CE7) com a eines de reflexió interlingüística. Amb el suport de les competències en lectura autònoma (CE10) i literària (CE11) com a font d'accés a altres cultures.

La lectura autònoma (CE10) està indissolublement connectada amb la comprensió escrita (CE4) i sovint amb la competència literària (CE11); i estretament vinculada amb la comprensió oral (CE3); l'expressió oral (CE5) i escrita (CE6) i la mediació (CE8) en les activitats de foment lector (clubs de lectura, ressenyes literàries, dramatitzacions, etc.)

L'assoliment de la competència literària (CE11), per una banda necessita les competències en comprensió oral i escrita (CE3, CE4), així com també les d'expressió (CE5, CE6), per crear textos literaris; i per l'altra és una eina que es nodreix i es retroalimenta amb la interacció (CE7) i mediació (CE8) amb el seu entorn i que es complementa i s'amplia amb la competència multilingüe i la interculturalitat (CE1).

En batxillerat trobem tres noves competències amb entitat pròpia, que a l'ensenyament bàsic estan integrades en altres competències: Comunicació ètica (CE2), Gestió de la informació (CE9) i Reflexió i consciència lingüística (CE12). L'ús ètic del llenguatge i la consciència crítica dels missatges són competències transversals a la resta, que aprofundeixen en la qualitat de la comunicació. Un aprofundiment que també aporta la competència en reflexió i consciència lingüística (CE12) lligada als usos lingüístics i l'estudi de les estructures gramaticals, sobretot, des d'una perspectiva contrastiva i a partir de la competència plurilingüe (CE1).

3.2.2 Connexions amb competències específiques d'altres àrees

Les destreses lingüístiques bàsiques (expressió oral (CE5), expressió escrita (CE6), comprensió oral (CE3), comprensió escrita (CE4) i interacció (CE7)) estan a l'eix vertebrador del procés d'aprenentatge i com a tals estan indissolublement connectades a totes les competències específiques de la resta de matèries (lingüístiques i no lingüístiques). Com també ho està la lectura autònoma (CE10), ja que la llengua escrita està present a totes les matèries.

La mediació lingüística (CE8), sobretot, i la competència plurilingüe (CE1) tenen un gran relació amb les competències específiques de l'àmbit lingüístic, ja que impliquen diferents codis lingüístics i coneixements tant socioculturals com pragmàtics de diferents llengües i cultures.

La competència literària (CE11), a banda de la vinculació a l'àrea lingüística té una forta connexió amb les arts, les humanitats i les noves tecnologies, especialment: Geografia i Història; Música i Educació Plàstica, Visual i Audiovisual; Tecnologia i Digitalització, i Valors Cívics i Ètics.

Les competències en Comunicació ètica (CE2) i Gestió de la informació (CE9) són indestriables de la maduresa personal, professional, cívica i democràtica dels processos comunicatius de qualsevol àrea i matèria exigible a l'alumnat de batxillerat.

3.2.3 Connexions amb les competències clau

1r de Batxillerat

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària Gestió de la informació
Parlem-ne	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació
Temps era temps	CCL, CCEC	Lectura autònoma Competència literària
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística
Vols dir?	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística

El projecte TIC	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació Competència literària
-----------------	--	--

2n de Batxillerat

APARTAT	COMPETÈNCIES CLAU	COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
Què en saps?	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària Gestió de la informació
Enraonem	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió oral i multimodal Expressió oral Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació
Temps era temps Guia de lectura	CCL, CCEC	Lectura autònoma Competència literària
La cuina de l'escriptura	CCL, CPSAA, CC, CCEC	Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Lectura autònoma Competència literària
Tarannà	CCL, CP, CPSAA, CC, CCEC	Multilingüisme i interculturalitat Comprensió escrita i multimodal Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Lectura autònoma
De lletra	CCL, CP	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística
Vols dir?	CCL, CP, CCEC	Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística

Projecte TIC	CCL, CP, CMCT, CD, CPSAA, CE, CCEC	Comprensió oral i multimodal Comprensió escrita i multimodal Expressió oral Expressió escrita i multimodal Interacció oral, escrita i multimodal Mediació oral, escrita i multimodal Comunicació ètica Gestió de la informació Competència literària
Millorem el llenguatge		Expressió escrita i multimodal Reflexió i consciència lingüística

5. UNITATS DIDÀCTIQUES

5.1 Distribució temporal de les unitats didàctiques

El curs de 2n de batxillerat acaba sempre abans. Per tant la 3a avaluació té menys sessions i cal tenir-ho en compte a l'hora de fer la distribució temporal. Així doncs, la distribució trimestral de les unitats serà així:

- 1r trimestre: 4 unitats de 8 sessions cadascuna.
- 2n trimestre 4 unitats de 8 sessions cadascuna.
- 3r trimestre 2 unitats d'11 sessions cadascuna.

esta distribució de sessions és orientativa i podrà variar segons com vaja concretant-se la programació d'aula de cada trimestre.

6. METODOLOGIA. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES

6.1. METODOLOGIA GENERAL I ESPECÍFICA DE L'ÀREA O MATÈRIA

El tractament d'esta matèria en una etapa en què, pel fet de pertànyer a l'Educació Secundària, centra el seu treball sobre «tècniques, mètodes i procediments» adverteix el professorat que ha canviat l'orientació que abans se li donava. Si en l'ESO els objectius eren «escoltar, parlar, llegir i escriure», en el Batxillerat són «parlar millor i escriure millor per a pensar millor». I la clau d'açò es troba, continuant el procés iniciat en l'etapa anterior, en ampliar l'exercici de la lectura, l'anàlisi, la interpretació i la valoració de textos. Tot això continuarà desenvolupant-se dins d'un enfocament comunicatiu que facilitarà l'aprenentatge dialògic en un marc de treball cooperatiu.

Com ja hem dit, l'explicació i el comentari de textos ha de ser el marc d'actuació, i sobre este, el professorat tractarà d'educar la sensibilitat, promoure la creativitat i afavorir el desenvolupament d'habilitats i destreses discursives. Però açò no ens pot fer oblidar que els nuclis de continguts de la matèria han d'unir estretament el context històric, el text literari, els usos de la llengua i l'anàlisi reflexiva sobre esta. Es tracta, doncs, d'un tractament integrat, que aconsella que l'estudi de la llengua es faça principalment en els textos, i l'estudi de la literatura servisca per a la consolidació de la competència lingüística.

6.2 RECURSOS DIDÀCTICS I ORGANITZATIUS

6.2.1 Llibres de text

- 1r Batxillerat: Via Oberta 1, Valencià: llengua i literatura Batxillerat. Andana ed.
- 2n Batxillerat: Via Oberta 2, Valencià: llengua i literatura Batxillerat. Andana ed.

6.2.2 Recursos didàctics

Farem ús de diversos diccionaris i vocabularis de consulta com:

- Diccionari Valencià, Generalitat Valenciana- Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, Edicions Bromera, 1996.
- Diccionari escolar Castellà-Valencià Valencià- Castellà, Josep Lacreu i altres, Edicions Bromera, 2005.
- Flexió verbal, Enric Valor, ed. Tres i Quatre.
- Lèxic 1 (quaderns d'exercicis d'ampliació de vocabulari), DDAA, ed. Eumo/ Bullent.
- Lèxic 2 (quaderns d'exercicis d'ampliació de vocabulari), DDAA, ed. Eumo/ Bullent.
- Lèxic 3 (quaderns d'exercicis d'ampliació de vocabulari), DDAA, ed. Eumo/ Bullent.
- Història de la Literatura Catalana, Martí de Riquer, ed. Ariel
- Gran Enciclopèdia Catalana, ed. Enciclopèdia Catalana
- Comentar textos. Anna Devis, ed. Castellnou.
- Comentari de textos. Maria Josep Cuenca, ed. Bullent

Recursos TIC:

Ordinadors personals i dispositius mòbils propietat del professorat d'este departament per al funcionament de l'eina ITACA de control, comunicació i avaluació de l'alumnat així com per a l'ús d'altres aplicacions i programari educatiu.

6.3 Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge

L'aprenentatge se centrarà en el desenvolupament d'habilitats i destreses discursives; és a dir, el treball sobre procediments ha d'articular l'eix de tot el procés d'ensenyança i aprenentatge. D'altra banda, les activitats de comprensió i d'expressió, tant oral com escrita, i la reflexió sobre les mateixes han d'aconseguir un cert nivell de rigor i profunditat, amb vista a aconseguir una autonomia en el control de la pròpia expressió i en la interpretació crítica dels discursos que es reben tant funcionals com literaris.

Els principis metodològics establits per la legislació vigent, que s'aplicaran a la docència de la nostra matèria, són els següents:

1. Les activitats educatives en totes les modalitats del batxillerat afavoriran la capacitat de l'alumnat per a aprendre per si mateix, per a treballar en equip i per a actuar amb creativitat, iniciativa i esperit crític, a través d'una

metodologia didàctica comunicativa, activa i participativa.

2. S'orientaran així mateix a l'aproximació als mètodes d'anàlisi, indagació i investigació propis de la modalitat triada.

3. L'educació en valors haurà de formar part dels processos d'ensenyament i aprenentatge a fi de desenvolupar en l'alumne/a una maduresa personal i social que li permeta actuar de forma responsable i autònoma.

4. La pràctica docent de cadascuna de les matèries haurà d'estimular en l'alumnat l'interés i l'hàbit de la lectura i garantir les oportunitats de desenvolupar adequadament el llenguatge oral i escrit i d'expressar-se correctament en públic.

5. El batxillerat haurà de proporcionar oportunitats de millorar la capacitat d'utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació, tant en les seues aplicacions més generals com en aquelles més vinculades a la modalitat

6.4 Activitats complementàries i extraescolars

Considerem que les activitats complementàries i extraescolars més adequades per a este cicle són totes aquelles que tinguen relació amb representacions teatrals, col·loquis amb autors, rutes literàries, recitals poètics o la visualització de pel·lícules de vídeo relacionades amb l'àrea i el nivell. En este sentit, s'aniran programant al llarg del curs les eixides i activitats considerades adients d'entre aquelles que se'ns vagen oferint. Tenint en compte això, es tractarà de realitzar almenys una activitat al llarg del curs. esta proposta ha de ser del tot flexible.

De moment l'activitat programada és la Valencianada per a febrer, en què l'alumnat de 1r de batxillerat participará en una activitat de geolocalització a la ciutat de València en grups petits sense acompanyament de professorat. Empraran les TIC als seus dispositius mòbils i aplicacions de xarxes socials amb finalitats educatives.

A més s'organitzaran les visites següents:

B1

- [15/02/2024] Gimcana: *La Valencianada*.
- Lliga de debat
- Visita l'AVL i xarrada de Salvador Vendrell sobre el *Curial i Güelfa*.
- Visita a la València Medieval

B2

- Projecte de creació literària "De la mà d'un escriptor: Sinergies"
- Projecte de creació poètica

7. L'AVALUACIÓ

La LOMLOE proposa una avaluació contínua, formativa, integradora, diferenciada i per competències, que ha de tindre com a objectiu la consecució dels objectius generals de l'etapa i les competències claus previstes al Perfil d'eixida.

L'avaluació contínua entén l'avaluació com un procés i no una fita. Fer un seguiment constant del ritme i els avanços de cada alumne i del grup permet intervindre, corregir i millorar el procés de formació, adoptant les mesures de reforç o adaptacions pertinents.

L'avaluació formativa va estretament lligada a l'avaluació contínua. L'observació atenta del procés d'aprenentatge és fonamental per detectar les dificultats i millorar els processos d'aprenentatge i ensenyament. Una de les ferramentes més adequades per desencadenar les habilitats cognitives de l'alumnat és l'**autoavaluació**. Amb aquesta finalitat, a cada unitat didàctica, el projecte Via ESO inclou una autoavaluació com a activitats de tancament.

L'avaluació integradora permet anar més enllà de les competències específiques de la matèria. L'avaluació es planteja com a eina transversal, de totes les matèries, i que integra també totes les competències clau.

L'avaluació diferenciada ha de tindre en compte la diversitat i avaluar a partir dels criteris establerts a les adaptacions curriculars. L'enfocament s'ha de centrar en la millora del procés d'aprenentatge segons les característiques individuals.

L'avaluació per competències implica adquirir els sabers bàsics, és a dir, els coneixements, destreses i actituds que de forma conjunta permeten assolir les competències que cal mobilitzar per enfrontar-se i resoldre amb èxit una situació d'aprenentatge.

Respecte a les **situacions d'avaluació**, qualsevol expressió del coneixement de l'alumnat és avaluable, és a dir, les mateixes situacions d'aprenentatge ens aportaran les dades que faciliten un adequat seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge. Per això, el paper de l'avaluació és essencial i haurà d'estar present en tota situació d'aprenentatge, en què destacarà la seua dimensió formativa i formadora i tindrà especial rellevància l'autoavaluació i la coavaluació.

7.1. CRITERIS D'AVALUACIÓ

Els **criteris d'avaluació**, juntament amb els sabers bàsics, són la base per al disseny de situacions d'aprenentatge i el procediment i instruments d'avaluació que calen per a avaluar l'adquisició de cada competència específica. El Decret 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat estableix quins són els nivells mínims al final de cadascun dels dos cursos de batxillerat.

7.1.2 Primer curs de Batxillerat

1r curs de batxillerat
CE1 Competència multilingüe i intercultural
<p>1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, usant nocions de sociolingüística.</p> <p>1.2. Valorar la importància del coneixement i ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social i educatiu.</p> <p>1.3. Mostrar interès i respecte per les varietats lingüístiques, contrastant les seues característiques principals en diferents contextos d'ús i identificant expressions d'ús habitual i menys habitual.</p> <p>1.4. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.</p>
CE 2. Competència de comunicació ètica
<p>2.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma i reflexiva, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua, a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.</p> <p>2.2 Fer servir un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p> <p>2.3 Fer servir estratègies per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p>
CE 3. Competència en comprensió oral
<p>3.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluant la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.</p> <p>3.2. Aplicar estratègies variades per anara interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos analitzant la interacció entre els diferents codis.</p> <p>3.3. Extreure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de l'emissor</p>
CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal
<p>4.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.</p> <p>4.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de l'emissor, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura.</p> <p>4.3. Valorar, de manera guiada, la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.</p>

CE 5. Competència en expressió oral
<p>5.1. Produir discursos orals formals, de manera pautaada, en diferents suports amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.</p> <p>5.2. Planificar, assajar i avaluar, amb guia docent, discursos orals formals sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.</p> <p>5.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera eficaç, els elements prosòdics, recursos verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció del receptor.</p> <p>5.4. Realitzar produccions orals formals, estructurades i recolzades pels recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i terminologia pròpia del tema.</p>
CE6. Competència en expressió escrita i multimodal
<p>6.1. Produir, de manera pautaada, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interès social i cultural.</p> <p>6.2. Utilitzar coneixements i estratègies, de forma puntualment guiada, per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i correcció ortogràfica i gramatical.</p> <p>6.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar de manera recursiva durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies i recursos de consulta.</p>
CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal
<p>7.1. Interactuar oralment, de manera fluïda imitant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent servir, amb correcció, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.</p> <p>7.2. Implicar-se activament amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.</p> <p>7.3. Interactuar en textos escrits i multimodals de contextos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.</p> <p>7.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica.</p>
CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal
<p>8.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic comprenent els diferents punt de vista, resumint la informació essencial, i suggerint possibles vies d'actuació per a resoldre la situació.</p> <p>8.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions no complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2), amb iniciativa i creativitat.</p> <p>8.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interès general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.</p> <p>8.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals de situacions comunicatives senzilles relatives a temes d'interès general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.</p> <p>8.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2-L1 i L1-L2), fent-ho amb recursos i suports analògics i/o digitals.</p>

CE9 Competència de gestió de la informació
<p>9.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.</p> <p>9.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.</p> <p>9.3. Comunicar la informació prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.</p>
CE10. Lectura autònoma
<p>10.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.</p> <p>10.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.</p> <p>10.3. Compartir, amb acompanyament docent, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.</p>
CE11 Competència literària
<p>11.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.</p> <p>11.2. Expressar conclusions i valoracions crítiques sobre les obres des de l'Edat mitjana segle XIX, els seus components literaris, les característiques estilístiques i la relació contextual amb períodes estètics, a través de la recerca d'informació en fonts documentals fiables i diverses.</p> <p>11.3. Produir textos amb intenció literària, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants.</p> <p>11.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural.</p>
CE12. Reflexió i consciència lingüístiques
<p>12.1 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.</p> <p>12.2 Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per comprendre'ls i per produir-los.</p> <p>12.3 Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera guiada, sobre aspectes del funcionament integrat de diverses llengües per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.</p>

7.1.3 Segon curs de Batxillerat

2n curs de batxillerat
CE1 Competència multilingüe i intercultural
<p>1.1. Analitzar i categoritzar la diversitat lingüística d'Espanya i del món, i de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana usant nocions de sociolingüística, i contrastant els equilibris i desequilibris en diferents àmbits i discursos orals, escrits i multimodals.</p> <p>1.2. Valorar la importància del coneixement i l'ús del valencià com a llengua pròpia del territori i fer-ne un ús efectiu i conscient en les diferents situacions comunicatives de l'àmbit personal, social, educatiu i professional.</p> <p>1.3. Mostrar interès i respecte per les diverses varietats lingüístiques, identificant i contrastant les seues característiques principals, i diferenciant-les d'altres varietats en diferents contextos d'ús.</p> <p>1.4. Qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics i lluitar-ne en contra a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística de l'entorn, de les llengües en contacte, i dels drets lingüístics individuals i col·lectius, amb una actitud de respecte i valoració de la riquesa intercultural, plurilingüe i de diversitat dialectal.</p>
CE 2. Competència de comunicació ètica
<p>2.1 Identificar i rebutjar, de manera autònoma, reflexiva i argumentada, els usos discriminatoris i manipuladors de la llengua a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements verbals i no verbals utilitzats en el discurs.</p> <p>2.2 Fer servir de manera progressivament precisa un llenguatge no discriminatori, no manipulatiu, veraç, honest, no agressiu i ètic en els diferents processos de producció discursiva, d'interacció i de mediació, en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p> <p>2.3 Fer servir estratègies progressivament complexes per a la gestió dialogada de conflictes i l'organització de tasques cooperatives en els àmbits personal, educatiu, social i professional.</p>
CE 3. Competència en comprensió oral
<p>3.1. Escoltar, interpretar i valorar, de manera pautada, textos orals i multimodals complexos de diferents àmbits, reflexionant sobre el contingut i la forma, i avaluar la seua qualitat, la seua fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.</p> <p>3.2. Aplicar estratègies variades per a interpretar el sentit global, l'estructura i la informació rellevant de textos orals i multimodals complexos i analitzar la interacció entre els diferents codis.</p> <p>3.3. Extraure i interpretar informació dels textos orals i multimodals complexos, dels elements no verbals i prosòdics, identificar incongruències entre text i elements no verbals, valorar de manera crítica i raonada els continguts, el propòsit del text i la intenció de la persona emissora.</p>

CE 4. Competència en comprensió escrita i multimodal

4.1. Llegir, interpretar i valorar, de manera pautada, textos escrits i multimodals complexos, amb atenció preferent a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, avaluant la seua qualitat, fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat.

4.2. Aplicar estratègies en textos complexos per identificar el sentit global i la informació rellevant, l'estructura i la intenció de la persona emissora, realitzant les inferències oportunes i amb diferents propòsits de lectura

4.3. Valorar críticament i de manera autònoma la forma i el contingut dels textos, la intenció de l'emissor i l'eficàcia dels procediments comunicatius usats.

CE 5. Competència en expressió oral

5.1. Produir discursos orals formals extensos en diferents suports, en els quals es recullen diferents punts de vista, amb rigor, coherència, cohesió i adequació atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius.

5.2. Planificar, assajar i avaluar, de manera autònoma, discursos orals formals sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social assegurant la seua adequació a la situació comunicativa.

5.3. Utilitzar durant el seu discurs oral, de manera natural i eficaç, els elements prosòdics, recursos variats verbals i no verbals per captar i mantenir l'atenció de la persona receptora.

5.4. Realitzar produccions orals formals, estructurades i amb el suport de recursos audiovisuals pertinents, amb fluïdesa i utilitzant un llenguatge ric, no discriminatori i la terminologia pròpia del tema.

CE6. Competència en expressió escrita i multimodal

6.1. Produir, de manera autònoma, i amb estil propi, textos acadèmics escrits i multimodals que responguen a la situació comunicativa amb adequació, coherència, cohesió i correcció sobre temes curriculars o d'interès social i cultural.

6.2. Utilitzar coneixements i estratègies variades per a enriquir els textos, i atendre els aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica, incloent-hi la terminologia específica corresponent, i la correcció ortogràfica i gramatical.

6.3. Planificar, textualitzar, revisar i editar, de manera recursiva i autoregulada, durant el procés d'escriptura, utilitzant estratègies variades i recursos de consulta.

CE7. Competència en interacció oral, escrita i multimodal

7.1. Interactuar oralment, de manera fluïda i mitjançant diversos suports, en contextos de l'àmbit personal, social, professional, acadèmic i dels mitjans de comunicació, fent servir, amb correcció i creativitat, un llenguatge ric, no discriminatori i respectuós.

7.2. Implicar-se activament i reflexiva, amb actitud dialogant i d'escolta activa, amb un discurs ben fonamentat.

7.3. Interactuar mitjançant textos escrits i multimodals de contextos més complexos de l'àmbit personal, social, professional i acadèmic, fent-ho amb coherència, cohesió, adequació i correcció.

7.4. Demostrar empatia i respecte per les necessitats, idees i motivacions d'altres interlocutors, afegint argumentacions amb capacitat crítica i creativa.

CE8. Competència en mediació oral, escrita i multimodal

8.1. Mediar en situacions quotidianes de l'àmbit personal, social, professional, acadèmic i dels mitjans de comunicació, resumint la informació essencial, comprenent i argumentant els diferents punt de vista i proposant vies d'actuació per a resoldre la situació.

8.2. Interpretar, parafrasejar, resumir o traduir textos, conceptes i situacions complexes, combinant el repertori lingüístic propi (L2-L2, L2-L1, L1-L2) i adequant-se als registres de la llengua, amb iniciativa i creativitat.

8.3. Transmetre oralment la idea, els punts principals i altres dades rellevants de situacions comunicatives relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat amb estructura clara i en una varietat estàndard.

8.4. Transmetre per escrit la idea, els punts principals i altres dades rellevants de situacions comunicatives relatives a temes d'interés general, personal o d'actualitat, amb estructura clara i en una varietat estàndard.

8.5. Seleccionar i utilitzar estratègies de simplificació, adaptació i reformulació de la llengua amb la finalitat que faciliten la comprensió, expressió oral i escrita de situacions comunicatives en les diferents llengües (L2-L2, L2-L1 i L1-L2), fent-ho amb adequació a la intenció, al context i a les diferents tipologies textuais, i amb recursos i suports analògics i/o digitals.

CE9 Competència de gestió de la informació

9.1. Localitzar, seleccionar, interpretar i contrastar críticament informació progressivament complexa procedent de diferents fonts avaluant-ne la fiabilitat i detectant-ne la intenció comunicativa i els possibles biaixos mediàtics o informacionals.

9.2. Reelaborar de manera pertinent, creativa i ètica, la informació progressivament complexa prèviament localitzada en diferents fonts, seleccionada, interpretada i contrastada; connectar-la amb experiències i coneixements previs; i organitzar-la amb adequació, coherència i cohesió.

9.3. Comunicar la informació progressivament complexa prèviament localitzada, seleccionada, interpretada, contrastada i reelaborada, de manera argumentada, ètica i creativa, usant diferents codis i adaptant el canal (oral, escrit o multimodal) al context.

CE10. Lectura autònoma

10.1. Llegir obres i textos de temàtiques, gèneres i funcions diferents i en formats multimodals, analògics i digitals tot seleccionant amb autonomia i criteris propis coherents aquells que millor s'ajusten en cada moment vital als seus gustos, interessos i necessitats personals.

10.2. Deixar constància del propi itinerari lector i cultural amb justificació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés i la interpretació dels contextos socioculturals literaris i les experiències lectores particulars acumulades.

10.3. Compartir, de manera autònoma, les experiències de lectura en suports diversos i utilitzant el metallenguatge literari adequat, tot relacionant les obres llegides amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural, i amb altres tipus d'experiències artístiques i culturals.

CE11 Competència literària
<p>11.1. Llegir, analitzar i interpretar obres literàries, a través de l'anàlisi dels elements interns i externs, de la seua relació amb la significació i el context sociohistòric, fent ús d'un metallenguatge apropiat.</p> <p>11.2. Elaborar un discurs crític, estructurat i acadèmic, des de l'anàlisi dels components literaris i les característiques d'estil, establint relacions entre etapes literàries y entre disciplines artístiques, des del segle XIX fins a l'actualitat, a través del treball d'investigació i de fonts documentals fiables i diverses.</p> <p>11.3. Produir textos amb intenció literària, en els diversos gèneres, en suports orals, escrits, multimodals, individualment i col·lectiva, partint de la identificació dels gèneres i dels tòpics literaris, i prenent models d'autors i d'autores rellevants i aportant un estil i punt de vista personals.</p> <p>11.4. Crear, recrear i participar activament en actuacions d'intenció o contingut literari (recitals poètics, representacions teatrals, interpretació de textos musicats, exposicions artístiques, performances), partint de models que relacionen altres arts i fan valer el coneixement literari i el plaer cultural, amb responsabilitat i implicació personal.</p>
CE12. Reflexió i consciència lingüístiques
<p>12.1. Reflexionar de manera guiada, i utilitzant el metallenguatge adequat, sobre les formes lingüístiques presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per a comprendre'ls i per a produir-los.</p> <p>12.2. Reflexionar de manera progressivament autònoma, i utilitzant amb precisió el metallenguatge adequat, sobre els usos discursius presents en discursos orals, escrits i multimodals en contextos personals, socials, acadèmics i professionals, per a comprendre'ls i per a produir-los.</p> <p>12.3. Formular generalitzacions i hipòtesis, de manera progressivament autònoma, sobre aspectes bàsics del funcionament integrat de diverses llengües, per al control de la competència plurilingüe, a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats fent servir diversos recursos de suport.</p>

7.2. INSTRUMENTS D'AVUACIÓ

Per a poder avaluar correctament el procés d'aprenentatge de l'alumnat, cal diversificar els instruments avaluatius; des d'esta perspectiva, qualsevol activitat de classe pot ser útil per a obtenir informació. L'enregistrament de totes les dades ens permetrà ser objectius i coherents amb els criteris establerts. estos són els principals instruments:

- Interpel·lació directa a l'aula: enquestes, qüestionaris i posades en comú.
- Observació sistemàtica a l'aula: intervencions a classe, realització de les tasques i realització

del quadern.

- Lectures (preceptives i voluntàries).
- Proves objectives específiques (orals i escrites).
- Elaboració de resums i esquemes.
- Treballs optatius de recerca i aprofundiment.
- Exposicions orals.
- Autoavaluació i la coavaluació: la informació que l'aprenent mateix ens proporciona sobre el seu treball i la percepció que en té de l'ensenyant i dels seus companys/es.

A més, l'ús de rúbriques permetrà establir contractes d'aprenentatge entre l'alumnat i el professor/a, en el sentit que serà possible que cada estudiant siga conscient de la relació entre la qualitat de les seues produccions i els ítems que esdevenen, finalment, la qualificació de l'assignatura.

Finalment, els diferents objectes d'avaluació requereixen estratègies distintes segons l'alumnat o la pràctica docent, i és condició indispensable que siguen coherents amb les finalitats educatives, els continguts treballats i les activitats realitzades, i que possibiliten el compliment de les característiques del procés d'avaluació formativa que pretenem, definida en el primer apartat.

7.3. TIPUS D'AVALUACIÓ

La legislació vigent constitueix el marc de referència obligat per al desenvolupament del procés avaluador en els centres i en les aules de Batxillerat. En aquest marc es determina que l'avaluació ha d'abraçar tant l'activitat d'ensenyament com la d'aprenentatge i que ha de ser constituït un procés **continu, sistemàtic, flexible i integrador** que té com a objectius:

- Conèixer la situació de partida dels components que incideixen en el procés en el moment en què es proposa l'avaluació.
- Facilitar la formulació d'un model d'actuació adequat al context, en funció de les dades anteriors.
- Seguir l'evolució del desenvolupament i aprenentatge dels alumnes.
- Prendre les decisions necessàries per a adequar el disseny i desenvolupament de la nostra acció educadora a les necessitats i èxits detectats en els alumnes en els seus processos d'aprenentatge.

7.4. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

La qualificació estarà relacionada amb el grau d'adquisició per part de l'alumne de les competències establides mitjançant les activitats que es porten a terme. Tindrem en compte totes les dades registrades que ens aporten els instruments d'avaluació utilitzats. Així doncs, cal observar els criteris següents:

1. Treball autònom (competències socials):
 - La puntualitat i assistència a classe
 - Ordre i pulcritud en la presentació de faenes i treballs
 - Cal·ligrafia adequada
 - Revisió del treball abans de donar-lo per finalitzat
 - Interès i motivació
 - Participar activament i respectuosament en intercanvis comunicatius, reals o dramatitzats, especialment en els representatius dels mitjans de comunicació social i dels àmbits professional i administratiu.
 - Creativitat
2. Proves orals i escrites (competències cognitives):
 - Valoració de l'aprenentatge dels continguts
 - Valoració dels processos seguits i els resultats obtinguts
 - Explicació oral del procediment seguit per a resoldre una activitat amb coherència i adequació
 - Estimació del temps invertit per a resoldre una activitat
 - Analitzar i comentar textos escrits de tots els àmbits: personal, acadèmic, social, professional, administratiu i literari. Podrà ser de qualsevol registre o gènere.
3. Activitats TIC (competències tècniques):
 - Ús adient de l'ordinador i domini d'altres eines TIC que permetran presentar oralment o per escrit, els diversos tipus de textos treballats.
 - Ús d'internet, de forma responsable per a cercar la informació adequada i resoldre una activitat
4. Participació i seguiment de les classes (competències socials):
 - El respecte als companys/es i al professor/a i la col·laboració en la bona marxa de la classe
 - Nivell i qualitat de les intervencions
 - Missatges estructurats
 - Ús de vocabulari adient
5. Treball cooperatiu. Valoració individual i grupal (competències tècniques):
 - Capacitat de treball cooperatiu
 - Grau de comunicació amb els companys

- Resolució de conflictes
 - Iniciativa
 - Opinió personal del treball i com s'ha portat a terme
6. Dossier de treball individual (competències tècniques):
- Presentació clara i ordenada
 - Actualitzat
 - Realització i correcció de les activitats

PERCENTATGES:

1r i 2n de Batxillerat:

- Competències tècniques: 20% (lectures preceptives). El percentatge corresponent a les tres lectures optatives serà del 10% i s'aplicarà sobre la nota final, si l'alumne demostra haver llegit els llibres proposats i la nota final del curs és igual o superior al 7. Aquesta mesura es tindrà en compte per a qualsevol proposta d'increment de nota. Només serien efectius al final de curs, si les condicions ho permeten.
- Competències cognitives: 80% (Hi haurà, almenys, una prova objectiva per avaluació).
- En la prova objectiva s'haurà d'assolir **la puntuació mínima de 5** per a poder aconseguir una valoració positiva en la nota global.

Altres criteris de qualificació:

- A les proves i treballs escrits, s'hi restarà 0,1 punts per falta gramatical, ortogràfica o d'expressió, fins al límit de 2 punts.
- Si en una prova objectiva sols hi ha com a màxim 3 faltes en l'extensió d'una pàgina aproximadament, s'hi afegirà 0,5 punts a la nota de la mateixa prova.
- A l'hora d'avaluar proves com les PAU poden aplicar-se els mateixos criteris de qualificació que a la mateixa prova PAU.
- L'avaluació és contínua, amb la qual cosa no cal fer recuperacions durant el curs. Així mateix, el càlcul de la mitjana final serà ponderada. Això vol dir que per donar un poc més de valor a les avaluacions posteriors, s'hi aplicarà aquesta fórmula:

Mitjana ponderada de la 2a avaluació = $(\text{Mitjana 1a av.} + (\text{Mitjana 2a av.} \times 2))/3$

Mitjana ponderada final = $(\text{Mitjana 1a av.} + (\text{Mitjana 2a av.} \times 2) + (\text{Mitjana 3a av.} \times 3))/6$

7.5 CRITERIS DE REFORÇ I D'AMPLIACIÓ

Dins de la guia docent del mateix projecte VIA OBERTA 1 i VIA OBERTA 2, apareixen desglossades activitats de consolidació en aquells casos en els quals pogueren sorgir dificultats d'aprenentatge.

Per a dissenyar-les, entre altres premisses, es tenen en compte:

- Disminució del volum de treball.
- Divisió en seqüències de l'aprenentatge en qüestió.
- Canvi d'estratègia d'aprenentatge, passant del plantejament global a un de més analític.
- Canvi de plantejament didàctic, optant per aprenentatge entre iguals, monitoratge, aprenentatge cooperatiu.
- Uns altres.

Al mateix temps, es para esment a les activitats d'aprofundiment, dissenyades per a la diversificació i enriquiment de tots els tipus d'intel·ligències, anant molt més enllà de l'acumulació mecànica de coneixements inconnexos de la vida quotidiana.

7.6 CRITERIS DE RECUPERACIÓ DE PENDENTS

En l'etapa de Batxillerat només hauran de recuperar l'assignatura pendent els alumnes de 2n de Batxillerat. Així, aquells alumnes que hagen de recuperar-la, hauran de realitzar un examen sobre els continguts del 1r curs. esta prova es realitzarà al mes de maig i la data serà assignada pel centre. El professorat d'este alumnat assessorarà sobre els continguts i en farà un seguiment personalitzat avaluable per trimestre.

8. MESURES D'ATENCIÓ A L'ALUMNAT AMB NECESSITAT ESPECÍFICA DE SUPORT EDUCATIU O AMB NECESSITAT DE COMPENSACIÓ EDUCATIVA (NIVELL III I IV)

Quant al tractament de la diversitat, en estudiar els processos d'ensenyament-aprenentatge, hom sol coincidir en el fet que els aprenentatges depenen de les característiques singulars de cada aprenent, de les experiències que ha viscut –diferents centres, professorat, materials didàctics, grau d'exigències...– i dels seus interessos, motivacions i capacitats. En Batxillerat, sembla més raonable exigir de l'alumnat que, majoritàriament, tinga voluntat d'assolir, com a mínim, un nivell mitjà de coneixements dins del grup. Això implica que cal esperar que l'actitud dels discents siga estructurada, homogènia i positiva de cara a l'activitat acadèmica, per tal com es tracta d'una etapa postobligatòria adreçada als estudis posteriors, i perquè els anys i la superació de l'ESO hauran marcat un procés de selecció i de més maduresa. Però, de tota manera, cal un enfocament pedagògic inclusiu, també en Batxillerat, que contemple l'atenció a la diversitat de l'alumnat com un eix de la seua actuació.

D'acord amb el que acabem de dir, el currículum ha de ser obert, flexible i diversificat i s'ha de

regir pels principis d'unitat, de diversificació i d'especialització en alguns dels grans àmbits del saber, de la cultura i de la professionalització.

Les propostes pretenen adequar el procés d'ensenyament-aprenentatge a les característiques específiques de cada alumne/a i aportar les mesures d'inclusió de nivell III i IV que siguen necessàries. Amb esta intenció es plantegen formes d'intervenció educativa que facen compatibles els interessos del grup i els de l'individu de manera que el motiven a esforçar-se, a emprendre alguna de les diverses vies de treball que se li proposen a fi d'aconseguir, com a objectiu prioritari, una preocupació personal per la nostra llengua i la nostra literatura, tant en el seu vessant comunicatiu i sociolingüístic com en la seua faceta estètica. Però açò ho aconseguirem si, a partir del coneixement, som capaços de provocar canvis en els comportaments lingüístics –individuals i col·lectius– i que estos esdevinguen hàbits permanents de respecte al patrimoni lingüístic i cultural dels valencians, per damunt de l'assignaturització i com alguna cosa més profunda que el legítimament desitjat aprovat. Fins i tot estarà motivat en el grup classe per les mesures adoptades malgrat que estiga exempt d'esta matèria.

9. ELEMENTS TRANSVERSALS

9.1 FOMENT DE LA LECTURA

La lectura és un dels principals instruments d'aprenentatge. Una bona comprensió lectora constituïx un factor clau per a conduir l'alumnat a l'èxit escolar. D'esta manera, les estratègies o accions es duran a terme, des de la matèria, per fomentar la lectura i l'expressió (oral i escrita) dels alumnes són:

Lectura:

- Lectura o audició de textos a l'inici de cada unitat.
- Lectures d'exemple de cada tipologia textual.
- Textos per a analitzar, completar, interpretar o prendre com a model i preguntes de comprensió lectora i de valoració personal.
- Textos literaris de lírica, narrativa i teatre.
- Lectura comprensiva de còmics.
- Lectura de textos periodístics.
- Lectura comprensiva de l'enunciat de les activitats.
- Monogràfics de recerca, selecció i tractament de la informació.

Expressió:

- Recitació de poemes.
- Interpretació i escenificació d'obres dramàtiques.

- Redacció de composicions i escrits de tipologia diversa seguint unes pautes i parant esment a l'ortografia.
- Participació oral en activitats en grup i preparació de debats, col·loquis, tertúlies...
- Expressió oral i escrita en raonaments, en activitats i treballs individuals, en activitats en grup...
- Expressió oral i escrita dels aprenentatges utilitzant un vocabulari precís.

A més de les lectures obligatòries de cada avaluació, es proposaran d'altres voluntàries, adequades a l'edat i la competència lectora.

9.1.1 Primer curs de Batxillerat

Lectures curriculars

1r Trimestre: *El romanç de Tristany i Isolda*: Joseph Bédier, Quaderns Crema.

2n Trimestre: *Curial i Güelfa*: Enyego d'Ávalos, a cura de Salvador Vendrell, Bromera.

3r Trimestre: *Tirant lo Blanc*: Joanot Martorell, a cura de Josep Palomero, Bromera.

Més lectures optatives

L'espill: Jaume Roig, Edicions del Bullent.

Matèria de Bretanya: Carmelina Sánchez Cutillas, 3i4.

Llibre d'Evast e Blanquerna: Ramon Llull: Edicions 62.

Lo somni: Bernat Metge, Quaderns Crema.

La disputa de l'ase: Anselm Turmeda, Nova Editorial Moll.

Vita Cristi: Isabel de Villena, Bromera.

La metgessa de Barcelona: David Martí, Ed 62.

Crim de Germania: Josep Lozano, Bromera.

La profecia del llorer: Antoni Rovira, Enkuadres.

9.1.2 Segon curs de Batxillerat

Lectures curriculars:

1a avaluació:

- *La plaça del diamant*: Mercè Rodoreda. Grup 62
- *Una imatge no val més que mil paraules*: Jesús Tuson, ed. Empúries

2a avaluació:

- *Animal de records*: Vicent Andrés Estellés, Bromera
- *El verí del teatre*: Rodolf Sirera, Grup 62

3a avaluació:

- *Converses inacabades*: Toni Mollà, Tàndem.

Lectures optatives

El paradís perdut de Mercè Rodoreda: Carme Arnau, Ed 62.

Mirall Trencat: Mercè Rodoreda, Ed 62.

El carrer de les camèlies: Mercè Rodoreda, Ed. 62.

Nosaltres els valencians: Joan Fuster, Ed la butxaca.

El valor de la diversitat lingüística: Carme Junyent, Onada.

9.2 COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL I TIC

En esta etapa el domini de les TIC a l'aula ja ha de ser un fet. estos recursos s'incorporen al dia a dia a l'aula, on comparteixen protagonisme amb els continguts planificats per a este curs.

D'altra banda, l'adquisició de la competència digital es fa patent a través del l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) aplicades a l'aprenentatge, la inclusió i la participació en la societat implica, a més, l'adquisició d'una sèrie de coneixements, habilitats i actituds derivats dels canvis produïts sobre la lectura i l'escriptura per l'aplicació de les TIC i la generació d'entorns virtuals, no sols d'aprenentatge, sinó també d'interacció social En este sentit, els continguts de Valencià: llengua i Literatura es relacionen amb coneixements del llenguatge específic bàsic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor, així com les seues pautes de descodificació i transferència A més, s'incideix en el coneixement i ús de les principals aplicacions informàtiques necessàries per a l'accés a les fonts i el processament de la informació,

i, com a conseqüència d'estos, també s'aborda el coneixement dels drets i les llibertats que assisteixen a les persones en el món digital. El treball de les habilitats de comprensió oral i lectora inclou el desenvolupament de destreses relacionades amb la recerca, l'accés i el processament de la informació. Per la seua banda, les habilitats d'expressió oral i escrita impliquen el domini de destreses bàsiques d'ús de la informació i creació de continguts en l'àmbit personal, acadèmic, social i professional. En tots els casos s'incideix en el coneixement dels riscos associats a l'ús de les tecnologies i de recursos en línia i les estratègies actuals per a evitar-los. És a dir, s'ensenya a identificar els comportaments adequats en l'àmbit digital per a protegir la informació, pròpia i d'altres persones, així com conèixer els aspectes addictius de les tecnologies.

Proposem la redacció de treballs i de textos de caràcter propi, relacionats amb els diferents aspectes de la matèria, mitjançant processadors de textos i l'ús de correctors ortogràfics per a una correcta revisió final. Ús del Google Drive per a treballs de grup.

També afavorirem la utilització de biblioteques, tant físiques com virtuals; ús d'Internet: recerca guiada d'informació mitjançant cercadors i consulta d'adreces web específiques; utilització de diccionaris i traductors digitals; consulta de diaris i revistes en format digital.

A causa de la pandèmia COVID-19, hem adquirit, de grat o per força, noves aplicacions, metodologies TIC i recursos nous per a l'emissió en directe, gravacions en diferit, la plataforma Aules, el correu electrònic o qualsevol altre mitjà digital que ha facilitat l'ensenyament i aprenentatge malgrat la situació sanitària en què ens hem trobat.

9.3 EMPRENEDORIA

L'assignatura també contribueix a l'adquisició de la competència d'aprendre a aprendre, ja que des de tots els blocs de contingut es desenvolupen tècniques i estratègies que afavoreixen el coneixement dels processos mentals a què s'entreguen les persones quan aprenen, a més del coneixement sobre els processos d'aprenentatge, així com el desenvolupament de la destresa de regular i controlar l'aprenentatge que es du a terme.

També esta matèria contribueix a l'adquisició de la competència, en el sentit d'iniciativa i esperit emprenedor, la qual implica la capacitat de transformar les idees en actes. La comunicació es basa justament en la transmissió d'idees i coneixements a través d'actes comunicatius que tenen lloc en determinats àmbits d'ús (personal, acadèmic, social i professional). Per tant, si plantegem cada situació de comunicació com un problema o un repte a què s'ha d'enfrontar l'usuari de la llengua. Podem afirmar que en cada cas s'ha de prendre consciència de la situació en la qual s'ha d'intervenir o que cal resoldre. Per tant, el parlant ha de saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, a fi d'aconseguir l'objectiu previst. En la realització de les activitats comunicatives es promou el desenvolupament d'actituds que afavoreixen la iniciativa emprenedora, la capacitat de pensar de forma creativa, de gestionar el risc

i de manejar la incertesa per mitjà del desenrotllament d'habilitats com la capacitat d'anàlisi; la capacitat de planificació, organització, gestió i presa de decisions; la

capacitat d'adaptació al canvi i de resolució de problemes; la comunicació, presentació, representació i negociació efectives; l'habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; la participació; la capacitat de lideratge i delegació; el pensament crític i el sentit de la responsabilitat, l'autoconfiança, l'avaluació i l'autoavaluació. Tot això es plasma als treballs de grup que demanem al llarg del curs ja que fem un seguiment del procés d'aprenentatge més que dels resultats que els comuna a reconduir les seues estratègies per tal d'arribar a uns resultats creatius i productius.

9.4 EDUCACIÓ CÍVICA I CONSTITUCIONAL

La comunicació és un dels pilars de la convivència social, el desenrotllament de la competència comunicativa ha d'anar estretament lligat al desenrotllament de la competència social i ciutadana. El plantejament bàsicament procedimental de l'assignatura implica que l'aprenentatge de les habilitats lingüístiques necessàries perquè es produïska la comunicació contribuïska a la comprensió de les experiències col·lectives i de l'organització i el funcionament del passat i present de les societats. A més, en molts casos, es plantegen situacions d'aprenentatge estretament lligades a la realitat social del món actual, els seus conflictes i motivacions, els elements que són comuns i els que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenrotlla la vida dels grups humans, i els seus èxits i problemes, per a comprometre's personalment i col·lectivament a millorar-los, i participar així, de manera activa, eficaç i constructiva, en la vida social i professional. Així doncs, per mitjà de l'organització d'equips de treball cooperatius s'hi incorporen formes de comportament individual que capaciten les persones per a conuiu en una societat cada vegada més plural, dinàmica, canviant i complexa. L'alumnat, alhora que aprén a comunicar-se, aprén a cooperar, a comprometre's i a afrontar els conflictes, a prendre perspectiva, a desenrotllar la percepció de l'individu en relació a la seua capacitat per a influir en l'àmbit social i a elaborar argumentacions basades en evidències. És a dir, aprén a posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres i, finalment, fer valer els seus drets i acceptar els deures plasmats a les lleis, així com tindre la capacitat de crítica per millorar-les i contribuir al benestar comú de la societat en què hi viu.

10. AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT I INDICADORS D'ÈXIT

10.1 PROPOSTES DE MILLORA

Incentivar més la lectura de literatura medieval amb lectures més atractives a 1r de Batxillerat i l'actualització necessària del llibre de text. Preparar activitats a l'inici de curs que després repetirem a final de curs perquè entre tots, alumnes i professorat comprovem si hi hagut progrés positiu. Consisteixen en l'elaboració de textos i dictats, de 130 mots per a 1r de BAT i de 150 per a 2n de BAT.

10.2 INDICADORS D'ÈXIT DE L' AVALUACIÓ DOCENT

A part dels resultats per grup amb percentatges d'aprovat de cada docent, també caldrà fer un autoinforme que presentarà cada professor durant les memòries de final de curs. També podrà estar complementat amb les dades extretes d'enquestes a l'alumnat. En este informe i enquestes s'hi reflectiran els indicadors que són preguntes a partir de les respostes de les quals s'hi podrà avaluar l'èxit en el procés d'ensenyança de cada professor durant el curs. Observarem quines estratègies didàctiques s'hi han utilitzat, innovacions educatives experimentades, abast de la metodologia emprada, nivell de solució de les tasques competencials i, en definitiva, comprovar l'acompliment de la mateixa programació didàctica. Els indicadors d'èxit que anotarem en l'informe seran almenys estos:

- Recursos didàctics materials utilitzats (suficients, accessibles, etc)
- Planificació adequada de les activitats d'acord amb la metodologia programada (nivell de dificultat, interessants per a l'alumnat, transversals, interdisciplinars)
- Treball de les competències
- Ús de les TIC
- Realització d'activitats complementàries i extraescolars adequades
- Capacitat per motivar l'alumnat (crear curiositat, participació, conflicte cognitiu)
- Grau de participació de les famílies
- Mesures necessàries d'atenció a la diversitat segons les necessitats de cada alumne
- Coincidència de la programació amb el que es realitza al llarg del curs
- L'alumnat coneix la programació: els objectius, criteris d'avaluació, metodologia, etc.
- La programació s'adequa a les necessitats de l'entorn i de l'alumnat
- La programació respon a la línia pedagògica del centre.
- La programació recull les propostes de la memòria anterior.
- Es fa un seguiment i avaluació trimestral de la programació.
- La planificació de les eixides didàctiques i activitats complementàries és coherent amb la programació.
- Aquest pla d'activitats està implementat en la programació d'aula
- Aquest pla fa que l'escola siga més oberta, interessant i divertida.
- Assistència a cursos de formació
- El contingut de cursets de formació als quals hem assistit han cobert les nostres expectatives.

Totes les dades recollides per grups de cada professor les posarem en comú i a partir d'estes proposarem les millores per al curs vinent.

Pel que fa als sabers bàsics, competències específiques, criteris d'avaluació, contribucions al perfil d'eixida i la seqüenciació didàctica està tot detallat per avaluacions en la programació d'aula d'aquest Projecte Interdisciplinari. Aquest document està en procés de concreció en la segona i tercera avaluació, donades les circumstàncies d'inici de curs.

ANNEX: TALLER DE REFORÇ

1. MESURES DE SUPORT LINGÜÍSTIC

- Facilitar la incorporació de l'alumnat al sistema educatiu valencià proporcionant-li els instruments lingüístics bàsics per a poder seguir les classes (valencià, castellà, anglés.).
- Desenvolupar actituds positives cap al valencià i el seu procés de normalització lingüística.
- Oferir ajuda personalitzada perquè puga comprendre i abordar continguts que es treballen amb tot el grup i que li permetran una major participació en les activitats de l'aula.
- Facilitar ajudes durant les activitats d'aula per tal de centrar l'atenció, aclarir conceptes, guiar la tasca i, especialment, afavorir l'expressió oral.
- Revisar, reflexionar o reforçar activitats de classe.

Les estratègies i els recursos d'aprenentatge partiran sempre de l'acompanyament a l'aula i la inclusió en el grup. Es treballaran:

- tàndems d'aprenentatge
- alumnat i docent guia que acompanye les persones nouvingudes en el seu procés
- activitats de transllenguatge per a relacionar continguts
- treballs sobre les àrees d'interés bàsiques: lèxic i gramàtica pràctica, oral, amb enfocament comunicatiu.

Quant a l'ensenyament del lèxic es parteix de la realitat immediata dels alumnes. Es tracta de respectar les diferències individuals i d'anar buscant registres apropiats a diferents usos comunicatius. D'altra banda, s'han tingut en compte els diversos usos socials de la llengua per mitjà d'una sèrie d'activitats de diferent grau de dificultat. Referent a l'expressió oral i escrita es proposa una atenció més individualitzada cap a les dificultats específiques que presente cada alumne. Així es tracta l'ensenyament de la composició escrita de manera que permeta una fàcil individualització i es proposa la creació d'un ambient de socialització que permeta la correcció col·lectiva dels exercicis orals individuals, la intervenció en debats i els treballs en grup.

2. EL MATERIAL DIDÀCTIC:

- Conté els ensenyaments mínims del currículum.
- Presenta els conceptes teòrics bàsics.
- Hi ha exercicis deductius i activitats inductives.
- Moltes activitats són pràctiques, variades i de fàcil resolució, amb espais adequats per a poder contestar-les, amb un llenguatge senzill, directe i pròxim a l'alumnat.
- Opta per l'enfocament comunicatiu com a recurs per a l'aprenentatge de la llengua.
- Contextualitza els aspectes més destacats de la història de la llengua i de la literatura.

3. TRACTAMENT DE LA DIVERSITAT:

- El treball en grup en bona part de les activitats de reflexió i de planificació com a eina per a facilitar la interacció entre alumnes amb diferents capacitats i coneixements, i millorar la motivació i la competència dels més febles.
- Les diferències tant en l'aportació al procés com en l'elaboració del producte final entre els diferents alumnes, sense que això signifiqui una valoració negativa independent de l'esforç esmerçat i de les capacitats i coneixements previs que constituïen el punt de partida de cada alumne o alumna.

4. OBJECTIUS:

Els objectius per a l'alumnat nouvingut són els generals d'ESO amb una especial incidència en les competències específiques de comprensió i expressió oral i escrita, interacció i mediació.

5. SABERS BÀSICS:

Pel que fa als continguts que seran adaptats per l'equip docent a les necessitats de l'alumnat nouvingut, són:

Comprensió i expressió	Lèxic	Fonètica, gramàtica i verbs
<ul style="list-style-type: none"> • La presentació. Descripció física • Estudis i treballs • Rutines i accions • Gustos personals • Expressió de sensacions i caràcter • Fórmules per a expressar acord o desacord • Recursos per a demanar informació • Expressió d'accions, viatges i rutines • Predicció de l'oratge • La notícia • La salut • L'esplai 	La família El cos humà Els oficis El temps Estats d'ànim Maneres de ser La casa Els números Roba Accions Colors Mobles Llocs	Possessius Vocals Pronoms forts Pronoms febles Vocals obertes i tancades Negació S sorda i sonora Palatals Laterals Vibrants Labials Adverbis Perífrasis Infinitiu, gerundi i participi i Gen- tilicis Present Passat Futur Condicional
Coneixements i valors culturals (Competències cognitives)	Personatges valencians. Ruta dels castells. Illes valencianes. Festes. Els nostres monstres. Artistes. Monuments. Gastronomia. Pobles. Parcs Naturals. Tradicions. Costums	

6. AVALUACIÓ:

A: Assolit **I:** Iniciat **N:** No assolit **T1:** 1r trimestre **T2:** 2n trimestre **T3:** 3r trimestre

CRITERIS D'AVLUACIÓ								
VALENCIÀ (Competències tècniques)								
COMUNICACIÓ ORAL	T	T	T	COMUNICACIÓ ESCRITA	T	T	T	
	1	2	3		1	2	3	
Repetició de mots articulats correctament				Sap escriure en alfabet llatí				
Dona informació personal				Comprén paraules				
Demana informació de la resta				Comprén frases				
Ús d'expressions de relació social				Comprén textos xicotets				
Salutacions acomiadaments				Respon preguntes de textos del seu nivell				
Entén indicacions senzilles a classe				Escriu paraules de forma autònoma				
Expressa quantitats i xifres				Escriu frases de forma espontània				
Localitza persones i objectes				Elabora textos de forma espontània				
Manté un diàleg senzill amb vocabulari reduït				Estructura subjecte/predicat correcta				
Pot contar una història				Amplia les oracions utilitzant complements				
Llig un text espontàniament				Estableix concordança gènere/nombre				
Coneix camp semàntic de la casa i la família				Utilitza correctament els temps dels verbs				
Institut i la classe				Utilitza correctament els pronoms				
El cos, vestits i colors.				Domina i escriu el vocabulari de les 12 fitxes del quadern Comencem				
Les compres: els aliments.				Realitza les activitats de les 5 unitats del quadern Nouvinguts Bàsics Ed Bromera				
Els mitjans de comunicació				Realitza les activitats de les unitats de Nouvinguts 1 ed. Bromera				

S: Sempre **F:** Freqüentment **D:** De vegades **M:** Mai

ACTITUDS I HÀBITS DE TREBALL (Competències socials)	T 1	T 2	T 3
Mostra interès i s'esforça			
És participatiu/va en classe i en treball en equip			
Manté l'atenció			
Actua d'acord amb les normes generals			
Respecta les coses d'altres			
Mostra respecte en general			
Accepta l'ajuda de professorat o alumnat fàcilment			

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ:

- Competències socials: 10 %
- Competències tècniques: 70 %
- Competències cognitives: 20 %